

ЕВРОПЕЙСКА
КОМИСИЯ

Страсбург, 6.2.2024 г.
COM(2024) 60 final

2024/0035 (COD)

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

**относно борбата със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца,
както и с материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, и за замяна на
Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (преработен текст)**

{SEC(2024) 57 final} - {SWD(2024) 32 final} - {SWD(2024) 33 final} -
{SWD(2024) 34 final}

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

• Основания и цели на предложението

През юли 2020 г. Комисията представи Стратегия на ЕС за по-ефективна борба със сексуалното насилие над деца (наричана по-долу „Стратегията“). В Стратегията се определят осем инициативи, чиято цел е да се гарантира пълното прилагане и, когато е необходимо, по-нататъшното развитие на правната рамка за борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца. В същото време нейната цел бе да се засили реакцията на правоприлагащите органи и да се ускорят усилията на заинтересованите страни във връзка с превенцията и разследването, както и за оказване на помощ на жертвите и преживелите сексуално насилие над деца.

По-специално в Стратегията се признава необходимостта от оценка на пригодността за целта на настоящата наказателноправна рамка на ЕС, а именно Директива 2011/93/ЕС относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография (наричана по-долу „Директивата“), като се имат предвид обществените и технологичните промени през последното десетилетие. Директивата беше приета, за да се установят минимални стандарти за предотвратяване и борба с тези особено тежки форми на престъпност, които са насочени срещу деца, а именно жертви, които имат право на специална защита и грижи. С нея бяха установени минимални правила относно определенията за престъпленията и наказанията и санкциите в областта на сексуалната експлоатация на деца, както и минимални стандарти за ефективно разследване и наказателно преследване, помощ и подкрепа за жертвите и предотвратяване на сексуалното насилие и експлоатация на деца.

През 2022 г. Комисията извърши оценка на прилагането на директивата, като оцени евентуалните законодателни пропуски, най-добрите практики и приоритетните действия на равнището на ЕС. Проучването показва, че текстът може да бъде подобрен: бе изтъкната неяснотата на някои определения в Директивата, както и предизвикателствата, свързани с разследването и наказателното преследване на извършителите на престъпления. В проучването бяха изразени опасения, свързани с експоненциалния ръст на онлайн споделянето на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и с увеличените възможности за извършителите да укриват своята самоличност (и да прикриват незаконните си дейности), най-вече онлайн, като по този начин избягват разследването и наказателното преследване. В заключение проучването установи, че както увеличеното присъствие на деца онлайн, така и последните промени в областта на технологиите пораждат предизвикателства пред правоприлагането, като същевременно създават нови възможности за извършване на насилие, които не са изцяло обхванати от Директивата.

В проучването също така се стига до заключението, че различните правни рамки в държавите членки относно разследването и наказателното преследване не осигуряват възможност за ефективна борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца в целия ЕС, по-специално поради недостатъчното криминализиране на престъпленията, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца, извършвани чрез използването на нови и нововъзникващи технологии. Не на последно място се подчертава, че усилията на държавите членки за предотвратяване на сексуалното насилие над деца и за оказване на помощ на жертвите все още са ограничени, недостатъчно координирани и с неясна ефективност. За да се справи с недостатъците

при прилагането, Комисията предприе последващи действия чрез мерки за правоприлагане, като при необходимост започна производства за установяване на неизпълнение на задължения. В същото време оценката ясно показва, че е необходима обновена законодателна рамка на равнището на ЕС.

В този контекст е необходимо целенасочено преразглеждане на Директивата:

- за да се гарантира, че всички форми на сексуално насилие и експлоатация на деца, включително тези, които са възможни или улеснени в резултат от технологичното развитие, са криминализирани;
  - за да се гарантира, че националните правила за разследване и наказателно преследване дават възможност за ефективна борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, като се вземат предвид последните технологични разработки;
  - за да се подобри превенцията и помощта за жертвите; както и
  - за да се насърчи по-добра координация при предотвратяването и борбата със сексуалното насилие над деца във всички държави членки, а на национално равнище — между всички участващи страни.
- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

Настоящото предложение доразвива съществуващите разпоредби на Директивата и е представено в рамките на Стратегията на ЕС от 2020 г. за по-ефективна борба със сексуалното насилие над деца.

Предложението допълва други инициативи на ЕС, с които пряко или косвено се разглеждат аспекти на предизвикателствата, породени от престъпленията, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца. Тези инициативи включват:

- Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления;
- Директива 2011/36/ЕС относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него;
- Регламент (ЕС) 2021/1232 относно временна дерогация от някои разпоредби на Директива 2002/58/ЕО по отношение на използването на технологии от доставчици на междуличностни съобщителни услуги без номера за обработване на лични и други данни за целите на борбата с онлайн сексуалното насилие над деца и наскоро приетото предложение за ограничено удължаване на срока на временната дерогация¹; както и
- предложението за Регламент за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца.

С последното ще се въведат задължения за доставчиците на онлайн услуги да поемат отговорност за защитата на децата, които използват техните услуги, от онлайн

---

¹ Предложение за Регламент на Европейския парламент и на Съвета за изменение на Регламент (ЕС) 2021/1232 на Европейския парламент и на Съвета относно временна дерогация от някои разпоредби на Директива 2002/58/ЕО за целите на борбата с онлайн сексуалното насилие над деца, COM(2023) 777 final от 30.11.2023 г.

сексуално насилие над деца. Предложеният регламент се основава на определението за престъпление в Директивата, тъй като то включва материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и установяване на контакт с деца. Директивата представлява наказателноправният стълб, на който се основава предложеният регламент.

Двата инструмента, взети заедно, ще осигуряват по-изчерпателен отговор на престъплението сексуално насилие и експлоатация на деца, както офлайн, така и онлайн. По-конкретно, Центърът на ЕС за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца, предвиден в предложения регламент, също ще играе важна роля в подпомагането на действията на държавите членки както за превенция, така и за оказване на помощ на жертвите съгласно настоящото предложение. Въпреки че Центърът на ЕС ще подпомага правоприлагащите и съдебните органи при предоставянето на доклади с по-високо качество, той не засяга настоящото разпределение на отговорностите между Европол, Евроюст и националните правоприлагащи и съдебни органи.

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Настоящото предложение е съгласувано със съответната политика на Съюза, и по-специално със следното:

- С него се допълва правната рамка на ЕС за регулиране на цифровите услуги, по-специално неотдавна приетия Акт за цифровите услуги². В Акта се разглежда отговорността на доставчиците на онлайн услуги във връзка с незаконното съдържание, разпространявано чрез техните услуги. Настоящото предложение гарантира, че определението за конкретен вид незаконно съдържание, а именно онлайн сексуално насилие над деца, е актуално и подходящо, за да се гарантират ефективни действия в днешния и утрешния цифров свят, като същевременно се набляга на повишаването на осведомеността и образованието. По този начин предложението е напълно съвместимо със стратегията на ЕС за по-добър интернет за децата (VIK+).
- То е в съответствие с предложението за Директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие и го допълва. Последното предложение има за цел установяване на минимални стандарти по отношение на: определенията на престъпленията и санкциите за насилие над жени и домашно насилие в целия ЕС; защитата на жертвите на тези престъпления и достъпа до правосъдие; подкрепата на жертвите и превенцията; както и координацията и сътрудничеството между всички съответни заинтересовани страни.
- Предложението е в съответствие с предложението за преразглеждане на Директивата за правата на жертвите, в което се предвиждат целенасочени изменения с цел гарантиране, че жертвите могат да се възползват пълноценно от правата си в ЕС.
- Предложението е също така в съответствие, особено що се отнася до неговите компоненти за повишаване на осведомеността и образование, със стратегията на ЕС за младежта за периода 2019—2027 г., в която се признава, че младите

---

² Регламент (ЕС) 2022/2065 относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1—102).

хора в ЕС са изправени пред специфични предизвикателства и че тяхното овластяване, включително чрез образование, е от решаващо значение, за да им се помогне да се справят успешно с тези предизвикателства.

- Предложението е в съответствие и с всеобхватната Стратегия на ЕС за правата на детето, с чието приемане през 2021 г. бе създадена всеобхватна рамка на политиката на ЕС за правата на децата и закрилата на детето. Комисията планира да допълни това с препоръка на Комисията относно интегрираните системи за закрила на детето.
- Предложението е в съответствие и с Европейската гаранция за децата, която има за цел предотвратяване и борба със социалното изключване чрез гарантиране на ефективен достъп на децата в нужда (включително тези, които произхождат от семейна среда, характеризираща се с несигурност или насилие) до набор от основни услуги, като образование, здравеопазване и жилищно настаняване.
- Предложението е в съответствие с принципа за ненанасяне на значителни вреди, изразяващ се в неоказване на подкрепа или неизвършване на икономически дейности, които нанасят значителни вреди на която и да е екологична цел, когато е уместно, по смисъла на член 17 от Регламент (ЕС) 2020/852³, тъй като Директивата няма отрицателно въздействие върху тези цели. Предложението е в съответствие и с целта за неутралност по отношение на климата, определена в Европейския закон за климата⁴.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

• Правно основание

Настоящото предложение представлява преработване на Директива 2011/93/ЕС. Следователно то се основава на член 82, параграф 2 и член 83, параграф 1 от Договора за функционирането на Европейския съюз, които са правното основание за Директива 2011/93/ЕС. Двете правни основания позволяват на Европейския парламент и на Съвета да установяват чрез директиви минималните правила, необходими за улесняване на взаимното признаване на присъдите и съдебните решения и полицейското и съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси с трансгранично измерение, както и минимални правила относно определянето на престъпленията и съответно на санкциите в областта на сексуалната експлоатация на деца.

• Променлива геометрия

Що се отнася до променливата геометрия, настоящото предложение следва подход, подобен на този в действащата директива.

В съответствие с член 3 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие,

---

³ Регламент (ЕС) 2020/852 на Европейския парламент и на Съвета от 18 юни 2020 г. за създаване на рамка за улесняване на устойчивите инвестиции и за изменение на Регламент (ЕС) 2019/2088 (ОВ L 198, 22.6.2020 г., стр. 13).

⁴ Регламент (ЕС) 2021/1119 на Европейския парламент и на Съвета от 30 юни 2021 г. за създаване на рамката за постигане на неутралност по отношение на климата и за изменение на регламенти (ЕО) № 401/2009 и (ЕС) 2018/1999 (Европейски закон за климата) (ОВ L 243, 9.7.2021 г., стр. 1-17).

приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия може да нотифицира желанието си да участва в приемането и прилагането на Директивата.

В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящото предложение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

Трансграничният характер на престъпленията, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца, който обоснова приемането на Директивата, придоби още по-голямо значение през последното десетилетие, тъй като все по-широкото разпространение на онлайн технологии позволява, улеснява и засилва въздействието на тези престъпления. За да се осигури ефективно наказателно преследване на извършителите на престъпления и защита на жертвите навсякъде в ЕС, настоящото предложение има за цел да се установят общи минимални стандарти относно определянето на престъпленията и размера на санкциите — цел, която държавите членки няма да могат да постигнат индивидуално и която може да бъде постигната само чрез действия на равнището на ЕС. Освен това, като се има предвид онлайн измерението на тези престъпления, което придобива все по-голямо значение, при липсата на общи правила държавите членки няма да могат ефективно да: i) предотвратяват извършването на престъпления, свързани със сексуално насилие над деца, на своя територия; ii) разследват и преследват наказателно престъпления, свързани със сексуално насилие над деца, с трансгранично измерение; както и iii) да идентифицират жертвите и да им предоставят подходяща помощ. Поради тази причина предложението е напълно съобразено с принципа на subsidiarity, установен в член 5, параграф 3 от Договора за Европейския съюз.

- **Пропорционалност**

Промените в Директивата съгласно настоящото предложение са ограничени и целеви и са насочени към ефективно преодоляване на основните недостатъци, установени при прилагането и оценката на Директивата. Според оценката на въздействието предложените промени са ограничени до онези аспекти, които държавите членки не могат да постигнат задоволително самостоятелно. По-специално определенията за престъпления следва да бъдат адаптирани на равнището на ЕС, за да се постигне целта за борба с трансграничното сексуално насилие и експлоатация на деца. Що се отнася до измененията във връзка с превенцията, помощта за жертвите, разследването и наказателното преследване, те отговарят на конкретни пропуски и предизвикателства, възникнали по време на мониторинга на прилагането на Директива 2011/93 през последното десетилетие. Всяка допълнителна административна тежест, която може да възникне в резултат на тази актуализация, се счита за пропорционална с оглед на дългосрочните ползи, включително ползите по отношение на разходите, които са свързани с предотвратяването и ранното откриване на тези видове престъпления за жертвите и обществото като цяло. Освен това подкрепящата роля на Центъра на ЕС в областта на превенцията и помощта за жертвите ще помогне да се сведе до минимум всяка такава административна тежест. С оглед на горепосоченото предложението не надхвърля необходимото за постигане на поставените цели.

- **Избор на инструмент**

Целта на настоящото предложение е да се направят целенасочени промени в Директивата относно сексуалното насилие над деца, които имат за цел да се отстранят пропуските, несъответствията и недостатъците, установени при прилагането и оценката на директивата. Тъй като настоящото предложение е за преработване на Директивата относно сексуалното насилие над деца, най-подходящо е да се използва същият правен инструмент.

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

През 2022 г., в съответствие с обявеното в Стратегията от 2020 г., Комисията проведе проучване за оценка, за да оцени прилагането на Директивата относно сексуалното насилие над деца, като установи законодателни пропуски, най-добри практики и приоритетни действия на равнището на ЕС. В проучването за оценка⁵ се стигна до заключението, че Директивата не е в състояние да се справи изцяло с предизвикателствата, произтичащи от значителните обществени и технологични промени, настъпили през последните десетилетия. По-специално бе изразена загриженост във връзка с експоненциалното нарастване на споделянето онлайн, увеличаването на възможностите за извършителите да укриват своята самоличност (и да прикриват незаконните си дейности) и улесняването на заговори между извършители с цел избягване на търсенето на отговорност и извършване на по-нататъшни престъпления. В проучването за оценка също така бяха подчертани неяснотите в някои от разпоредбите на Директивата и се посочват продължаващите предизвикателства, свързани с разследването и наказателното преследване на извършителите на престъпления. Освен това бе отбелязано, че изключително широката свобода на действие, оставена на държавите членки в областта на превенцията и помощта за жертвите, е довела до трудности при прилагането и до незадоволителни резултати в редица държави членки. В заключение бе отбелязано, че дори пълното и правилно транспониране на Директивата в настоящия ѝ вид не би допринесло в достатъчна степен за преодоляване на предизвикателствата, свързани с докладването, разследването и наказателното преследване на престъпления, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца, нито би довело до приемането в целия ЕС на достатъчно надеждни мерки във връзка с превенцията и помощта за жертвите.

- **Консултации със заинтересованите страни**

Беше проведена широка консултация в контекста на паралелната оценка на Директивата относно сексуалното насилие над деца и оценката на въздействието на потенциалните инициативи за отстраняване на пропуските, установени при тази оценка. Това включваше публикуване на комбинираната пътна карта за оценка/първоначална оценка на въздействието на портала на Комисията „Споделете мнението си“ в периода 28 септември—26 октомври 2021 г., при което бяха получени

---

⁵ Проучване в подкрепа на оценката и оценката на въздействието на Директива 2011/93 на ЕС от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и оценката на въздействието на възможните варианти за нейното изменение (финализирано на 30 ноември 2022 г.).

реакции от 17 заинтересовани страни. През първата половина на 2022 г. бяха проведени целеви консултации, в рамките на които бяха зададени по-технически въпроси относно преразглеждането на Директивата, като те бяха проведени както независимо от Комисията, така и в контекста на проучване, възложено на външен изпълнител. Основните заинтересовани страни, взели участие в консултациите, включваха:

- националните органи на държавите членки, участващи в прилагането на Директивата и в нейното транспониране (напр. правоприлагащи органи; служби, свързани с лишаване от свобода, задържане и условно освобождаване; административни органи, органи за закрила на детето и съдебни органи), и регионални и местни органи;
- съответните агенции на ЕС (включително Европол, Евроюст и Агенцията за основните права (FRA));
- съответните организации в държави извън ЕС, включително Националният център на САЩ за изчезнали и експлоатирани деца (NCMEC) и Канадският център за закрила на детето (СЗР);
- съответните международни организации, включително Съвета на Европа;
- заинтересованите страни от съответните отрасли;
- горещите линии, включително финансираната от ЕС мрежа INHOPE, и други организации на гражданското общество, насочени към закрилата на детето, правата на детето, превенцията и неприкосновеността на личния живот; както и
- изследователи и учени, които работят в областта на сексуалното насилие и експлоатация на деца.

Комисията също така проведе открита обществена консултация, насочена към широката общественост, с цел да събере информация, доказателства и мнения по разглежданите въпроси, които да допринесат за процеса на оценка и оценката на въздействието. В контекста на проучването беше предоставен въпросник на всички официални езици на ЕС относно оценката на Директивата относно сексуалното насилие над деца, а между 20 април 2022 г. и 13 юли 2022 г. чрез инструмента на Комисията за проучвания EU Survey беше проведено предварително обсъждане на целите на инициатива на политиката за преразглеждане на Директивата. Общо бяха получени 49 отговора от заинтересовани страни в 23 държави, включително 18 държави членки (Австрия, Белгия, Германия, Гърция, Дания, Естония, Испания, Италия, Малта, Нидерландия, Португалия, Словения, Унгария, Финландия, Франция, Хърватия, Чехия и Швеция). В този контекст Комисията получи, в допълнение към отговорите, 21 писмени становища, включително 11 мнения от организации на гражданското общество, три от представители на стопански организации, четири от дружества в областта на ИКТ, едно от представител на национално министерство на правосъдието, едно от правен експерт и едно от гражданин на ЕС.

Процесът на консултации показва като цяло, че децата са засегнати от недостатъците на настоящата директива по отношение на нововъзникващите тенденции, които стават възможни или са улеснени от технологичното развитие и засиленото присъствие на деца и хищници онлайн. Процесът потвърди, че тези нови тенденции са свързани с нови предизвикателства пред разследването, които трябва да бъдат преодоленни. Беше изтъкната също така необходимостта от по-добро отчитане на особеностите на престъпленията, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца, включително предизвикателствата, пред които са изправени жертвите при сигнализирането,

необходимостта от целенасочена превенция и помощ на жертвите, както и от преодоляване на трудностите, причинени от явления като това, свързано с пътуващи извършители на сексуални престъпления.

Всички основни проблеми, установени по време на консултациите, са взети предвид и разгледани в предложението.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Оценката и оценката на въздействието бяха подкрепени от проучване, извършено от външен изпълнител. Освен това от 17 януари 2018 г. до 6 септември 2019 г. Комисията организира шест семинара с експерти, за да събере информация относно предизвикателствата и нововъзникващите проблеми в областта на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца и да обсъди основните трудности, срещнати при прилагането на Директивата, както и нейното значение с оглед на новите и очакваните тенденции и промени. Както е обяснено подробно в приложение 2 към оценката на въздействието, придружаваща предложението за преработена директива, бяха събрани допълнителни външни експертни становища чрез следните методи за консултации със заинтересованите страни: проучвателни събеседвания, документни проучвания, онлайн проучване, обществена консултация, целеви интервюта, интервюта по практически казуси и семинари.

- **Оценка на въздействието**

В оценката на въздействието, извършена за изготвянето на предложението, бяха разгледани три варианта на политиката, представящи набор от все по-амбициозни мерки на политиката, предназначени за намиране на отговор на три основни проблема:

- както засиленото присъствие на деца онлайн, така и последните технологични новости пораждаат предизвикателства пред правоприлагането, като същевременно създават нови възможности за извършване на насилие;
- различните действащи правни рамки в държавите членки относно разследването и наказателното преследване, които не предвиждат ефективна борба срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца; както и
- недостатъците при усилията на държавите членки за предотвратяване на сексуалното насилие над деца и за подпомагане на жертвите, а именно ограниченият им характер, неясната им ефективност и липсата на координация между съответните заинтересовани страни.

Трите разгледани варианта на политиката бяха следните:

- **Вариант А:** Целенасочени законодателни корекции за изясняване на неяснотите в настоящата рамка, осигуряване на съгласуваност с нови инструменти и подобряване на количеството и качеството на наличната информация.
- **Вариант Б:** Вариант А плюс законодателни изменения за изменение на определенията за престъпления, за да се вземе предвид настоящото и очакваното в бъдеще технологично развитие.
- **Вариант В:** Вариант Б плюс законодателни изменения за гарантиране на по-ефективна превенция, помощ за жертвите и разследване и наказателно преследване, като се отчита трансграничното измерение на явлението.

Въз основа на оценката на социалното и икономическото въздействие, както и на ефективността и ефикасността, предпочитаният вариант на политиката е вариант В. Предпочитаният вариант съдържа по-голям набор от мерки на политиката — от превенция до наказателно преследване и помощ за жертвите, с които ще се преодолеят както първоначалните неясноти и недостатъци, установени в Директивата, така и необходимостта тя да бъде актуализирана, за да е в крак с новите и нововъзникващите тенденции, като същевременно се гарантира по-ефективно трансгранично сътрудничество. Вариант В допълнително рационализира националните правила относно разследването и наказателното преследване, за да се гарантира, наред с другото, пълното мобилизиране на съществуващите инструменти за предотвратяване на извършването на престъпления в чужбина от извършителите на сексуални престъпления и наличието на ефективни методи за разследване във всички държави членки. Не на последно място във вариант В се определят по-добре превенцията и задълженията за оказване на помощ на жертвите и се подобрява координацията между държавите членки, включително чрез работата на мрежа от национални органи и съдействието на Центъра на ЕС за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца.

Евентуалното увеличаване на броя на наказателните преследвания и разследванията във връзка със сексуално насилие над деца, до което могат да доведат по-ефективните инструменти за разследване и по-добрата координация в рамките на държавите членки и между тях, може да породи административни разходи за държавите членки. То обаче следва също така да доведе до значителни ползи по отношение на ограничаването на разходите за обществото, свързани със сексуалното насилие над деца. По-конкретно се очаква инициативата значително да намали разходите, свързани със сексуалното насилие над деца, като доведе до икономии по отношение на: i) извършителите на престъпления и жертвите (напр. чрез предотвратяване на извършването на престъплението и спестяване на разходите, свързани с наказателното производство, както и с краткосрочната и дългосрочна помощ за жертвите); и ii) обществото като цяло (напр. като се избягват загубите на производителност, свързани със сексуалното насилие над деца и произтичащите от това травми).

Инициативата ще окаже положително въздействие върху основните права на децата, включително правото им на физическо и психическо здраве и правото им на закрила и грижи, необходими за тяхното благосъстояние. Инициативата ще окаже положително въздействие и върху правата на възрастните, преживели сексуално насилие като деца, чрез подобряване на обезщетението, помощта и подкрепата за жертвите.

На 13 декември 2022 г. оценката на въздействието беше представена на Комитета за регулаторен контрол, който проведе заседание на 18 януари 2023 г. На 20 януари 2023 г. Комитетът даде положително становище с резерви. Комитетът посочи редица аспекти от оценката на въздействието, които следва да бъдат разгледани. По-конкретно Комитетът поиска допълнителни разяснения относно динамичния базов сценарий, описан като отправна точка за оценка на различните варианти, и по-специално ролята, която предложеният Регламент за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца играе в този базов сценарий. Комитетът поиска да бъдат предоставени повече подробности относно аналитичния метод и допусканията, на които се основава анализът на разходите и ползите, както и относно ролята на националните органи в областта на сексуалното насилие над деца съгласно предложението. Комитетът също така поиска от Комисията да включи в окончателната версия по-подробно обяснение на основните компромиси, които очертават контекста на

вариантите на политиката, както и по-систематично представяне на възгледите на различните категории заинтересовани страни.

Тези и други по-подробни коментари, предоставени от Комитета, бяха разгледани в окончателната версия на оценката на въздействието. По-ясно и задълбочено се описват взаимодействието с предложението Регламент за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца, методологията, използвана за оценка на разходите и ползите, и вариантите на политиката и гледищата на заинтересованите страни. Коментарите на Комитета бяха взети предвид и в предложената преработена директива.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

В съответствие с Програмата на Комисията за пригодност и резултатност на регулаторната рамка (REFIT) всички инициативи, насочени към преразглеждане на съществуващото законодателство на ЕС, следва да бъдат насочени към опростяване на намаляване на административната тежест за държавите членки. В оценката на въздействието се стига до заключението, че предпочитаният вариант действително ще има административна тежест, но това ще бъде компенсирано от положителното въздействие на мерките върху предотвратяването и борбата с малтретирането на деца и защитата на жертвите на това престъпление.

Целенасочените изменения на Директивата са насочени към подобряване на капацитета на държавите членки за ефективна борба с това престъпление във връзка със заплахите и тенденциите, които се появиха и претърпяха развитие през последните години и с новите технологични разработки. Очаква се новите правила, приложими за държавите членки, да подобрят трансграничното сътрудничество както по отношение на разследванията и наказателните преследвания, така и по отношение на помощта и подкрепата за жертвите.

Инициативата подобрява яснотата на правната среда за борба със сексуалното насилие над деца във всички държави членки. Регулаторната тежест, свързана с предложението, е с ограничен обхват, тъй като се състои предимно от подобрения на съществуващите норми, а не от изцяло нови задължения. Държавите членки вече разследват, преследват и наказват престъпления, свързани със сексуално насилие над деца. С предложението просто се въвеждат ограничен брой определения и самостоятелни престъпления, свързани със сексуално насилие над деца, които ще имат значително въздействие върху борбата с тези престъпления. Всъщност някои държави членки вече са ги приели. По-голямата част от регулаторната и административната тежест за държавите членки ще произтича от задълженията за координация, определянето на ясни референтни показатели и измененията в събирането на данни. Дори в това отношение обаче държавите членки вече събират данни за малтретирането на деца и предложението има за цел да гарантира по-голяма последователност и прозрачност в съществуващите процеси и по-добро докладване.

Не се очаква въздействие върху МСП и конкурентоспособността. Всички разглеждани варианти на политиката биха довели до разходи за публичните органи в държавите членки, а не до разходи за гражданите и предприятията в ЕС.

- **Основни права**

Настоящата инициатива е в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз. Тя допринася и за укрепването на конкретни основни права, а именно: правото на човешко достойнство (член 1); правото на неприкосновеност на личността (член 3); забраната за нечовешко или унижително отношение или наказание (член 4); и правата на детето (член 24).

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

Няма отражение върху бюджета на Европейския съюз.

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Комисията ще проверява за правилното и ефективно транспониране на преработената директива в националното законодателство на всички участващи държави членки. През цялата фаза на прилагане Комисията ще организира редовни срещи на комитета за връзка с всички държави членки. Периодично Комисията ще представя на Европейския парламент и на Съвета доклад за оценка на прилагането, функционирането и въздействието на преработената директива.

За да се наблюдава и оценява явлението сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, е необходимо държавите членки да разполагат с механизми за събиране на данни или центрове за контакт. Поради тези причини е включен член 31, с който се задължават държавите членки да разполагат със система за събиране, разработване, изготвяне и разпространение на статистически данни за престъпленията, посочени в членове 3—9. На всеки 3 години от държавите членки се изисква да провеждат проучване сред населението, като използват хармонизираната методика на Комисията (Евростат) за събиране на данни за броя на жертвите на престъпления съгласно Директивата. Въз основа на това те трябва да направят оценка на разпространението и тенденциите за всички престъпления, обхванати от настоящата директива. Държавите членки предават данните на Комисията (Евростат). За да се осигури съпоставимост на административните данни в целия ЕС, от държавите членки се изисква да събират административни данни въз основа на общи разбивки, разработени в сътрудничество с Центъра на ЕС, и ежегодно да предават тези данни на Центъра на ЕС. Центърът на ЕС ще оказва подкрепа на държавите членки при събирането на данни за престъпленията по членове 3—9, включително чрез установяване на общи стандарти за бройните единици, правилата за преброяване, общите разбивки, отчетните формати и класификацията на престъпленията. Събраните от държавите членки статистически данни следва да бъдат предавани на Центъра на ЕС и на Комисията и предоставяни ежегодно на обществеността. И накрая, от държавите членки се изисква да подкрепят научните изследвания относно първопричините, последиците, честотата, ефективните мерки за превенция, ефективните мерки за подпомагане на жертвите и процента на осъдителните присъди за видовете престъпления, обхванати от предложението.

- **Обяснителни документи (за директивите)**

Като се има предвид, че предложението съдържа по-голям брой правни задължения в сравнение със съществуващата директива, ще бъде необходимо уведомлението за мерките за транспониране да се придружава от обяснителни документи, включително таблица на съответствието между националните разпоредби и Директивата. Целта е да

се гарантира, че мерките за транспониране, които държавите членки са добавили към съществуващото законодателство, са ясно разпознаваеми.

Малко вероятно е мерките, приети за транспониране на настоящото предложение, да бъдат ограничени до един-единствен правен текст. Поради тази причина е необходимо държавите членки да предоставят обяснителен документ, в който се съобщава на Комисията текстът на разпоредбите, приети при транспонирането на настоящата директива. Документът следва също така да показва как тези разпоредби взаимодействат с разпоредбите, които вече са били приети за транспониране на Директива 2011/93/ЕС, и с разпоредбите, обхванати от други съответни политики на ЕС.

Комисията подготвя насоки за изпълнение на задълженията за превенция и помощ за жертвите, които ще бъдат предоставени своевременно на държавите членки. В подкрепа на държавите — членки на ЕС, и на други държави в по-широк план при въвеждането на ефективни инициативи за превенция за лицата, които се опасяват, че биха могли да извършат престъпление срещу деца, Съвместният изследователски център на Европейската комисия неотдавна публикува доклада „Инициативи за превенция, насочени към извършителите и потенциалните извършители на сексуално насилие и експлоатация на деца“⁶. Докладът осигурява основата за стъпки за разработване на ИТ платформа на ЕС, обединяваща инициативи за предотвратяване на сексуалното насилие над деца, която ще подпомага държавите — членки на ЕС, и други заинтересовани страни при разработването и прилагането на съобразени с конкретните нужди политики за превенция според съответната културна и обществена среда и потребности.

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

В цялата директива използваната терминология бе приведена в съответствие с признатите международни стандарти, като например терминологичните насоки за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие, приети на 28 януари 2016 г. в Люксембург от междуведомствената работна група⁷.

Предлагат се следните промени:

Член 2: достъпът до материали, съдържащи сексуално насилие над деца, често е първата стъпка към действително насилие, независимо дали те показват реално или реалистично насилие и експлоатация⁸. Развитие на добавената, разширената и виртуалната реалност и възможността за злоупотреба с изкуствен интелект за създаване на „дълбинни фалшификати“, т.е. синтетично създадени материали, наподобяващи реално сексуално насилие над деца, вече постави под въпрос определението за „изображение“, тъй като тези материали могат да използват аватари, включително

---

⁶ [Help seeker and Perpetrator Prevention Initiatives - Child Sexual Abuse and Exploitation](#) (Инициативи за превенция, насочени към извършителите и потенциалните извършители на сексуално насилие и експлоатация на деца), ISBN 978-92-76-60601-7, doi:10.2760/600662, JRC131323, 2023 г.

⁷ [Terminology Guidelines for the Protection of Children from Sexual Exploitation and Sexual Abuse](#) (Терминологични насоки за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие), 2016 г.

⁸ Protect Children, CSAM Users in the Dark Web: Protecting Children Through Prevention (Ползватели на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, в тъмната мрежа: защита на децата чрез превенция), 2021 г.

сетивна обратна връзка, например чрез устройства, осигуряващи усещане за допир. Измененията на член 2, параграф 3, буква г) имат за цел да се гарантира, че определението за материали, съдържащи сексуално насилие над деца, обхваща тези технологични разработки по достатъчно технологично неутрален и следователно ориентиран към бъдещето начин. Освен това съществуват ръководства, които предоставят съвети за намиране, сприятеливане и малтретиране на деца; за начините да се избегне установяване на самоличността, разследване и наказателно преследване; и за най-добрите начини за укриване на материалите. Чрез намаляване на пречките и предоставяне на необходимото ноу-хау тези ръководства, известни като „наръчници за педофили“, допринасят за подбудителство към престъпления и подкрепят извършването на сексуално насилие и поради това също следва да бъдат криминализирани. Член 2 също така включва определение за връстници като лица, включително деца и възрастни, които са на сходна възраст и с подобна степен на психологическо и физическо развитие или зрялост.

Член 3: измененията на член 3 имат за цел да се гарантира съгласуваност между размера на наказанията, предвидени в предложението, и размера, предвиден за аналогични престъпления в Директива (ЕС).../... [*предложение за Директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие*]. Това включва изменение, за да се обхване актът на принуждаване на дете, което не е достигнало възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, да участва в сексуални действия с друго лице в ситуации, които не включват използване на принуда, сила или заплашване.

Член 4: размерът на наказанията за участие в сексуални действия с дете в условията на детска проституция (член 4, параграф 7), се увеличава на 8 години, когато става въпрос за дете под възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и на 4 години, когато детето е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия. Това увеличение е необходимо, за да се гарантира съгласуваност с най-новите достижения на правото на ЕС, включително Директива (ЕС).../... [*предложение за Директива относно борбата с насилието над жени и домашното насилие*].

Член 5: налице е обществен интерес да се подкрепя работата на организациите, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, като например горещите линии INHOPE, които получават сигнали от обществеността относно материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и улесняват премахването на такива материали и разследването на престъплението. Когато тези организации, действащи в обществен интерес, преглеждат и анализират или обработват по друг начин материали, представляващи изображения или видеоматериали, съдържащи сексуално насилие над деца, за целите на премахването или разследването, това обработване не следва да бъде криминализирано. Поради това е необходимо да се ограничи съответно определението за съответните престъпления, като се поясни, че такова обработване не се счита за „неправомерно“, когато тези организации са получили разрешение от компетентните органи на държавата членка, в която са установени.

Член 6: промените в член 6 гарантират, че всички форми на онлайн установяване на контакт, включително установяване на контакт с цел извършване на престъпления, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца в онлайн контекст, са криминализирани във всички държави членки.

Член 7: новият член 7 има за цел да се гарантира, че всички държави членки криминализират и предвиждат ефективно разследване и наказателно преследване на престъплението излъчване на живо в интернет на сексуално насилие над деца. Това явление се увеличи значително през последните години и доведе до специфични предизвикателства при разследването, свързани с нетрайния характер на излъчването по интернет на насилие и произтичащата от това липса на доказателства на разположение на разследващите органи.

Член 8: новият член 8, като криминализира поддържането на онлайн инфраструктура с цел създаване на възможности или насърчаване на сексуално насилие или сексуална експлоатация на деца, има за цел да се противодейства на ролята на тъмната мрежа за създаването на общности от извършители или потенциални извършители на престъпления и за разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца.

Член 10: измененията на член 10 имат за цел да се изяснят настоящите неясноти в текста на Директивата, включително като се гарантира, че освобождаването от криминализиране на сексуални действия по взаимно съгласие се разбира правилно като отнасящо се само до материали, създадени и притежавани между деца или между връстници, а не между дете, навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и пълнолетно лице на всякаква възраст.

Член 12: измененията на член 12 имат за цел да се преодолеят рисковете нарушителите да получат отново достъп до деца чрез трудова заетост или доброволческа дейност. Измененията въвеждат изискване работодателите, които наемат служители за професионални и доброволчески дейности, включващи близък контакт с деца, и за организации, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, да правят проверка в регистрите за съдимост относно лицата, които предстои да бъдат наети. Държавите членки се задължават също така да предоставят възможно най-пълни данни от регистрите за съдимост в отговор на такива искания, като използват Европейската информационна система за съдимост, когато е уместно, и всеки друг подходящ източник на информация.

Член 14: този член, уреждащ санкциите, които могат да бъдат налагани на юридически лица, беше изменен, за да бъде приведен в съответствие с последните достижения на правото на ЕС, чрез включване в списъка с примери за възможни санкции на изрично позоваване на изключването от достъп до публично финансиране и чрез включване на хармонизирана методология за изчисляване на минималните глоби. По-конкретно, държавите членки следва да предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица, които извличат полза от извършването от други лица на престъпления в нарушение на ограничителните мерки на Съюза, се наказват с глоби, чийто максимален размер следва да бъде определен в зависимост от тежестта на престъплението, определена от минималния размер на максималното наказание за него, на не по-малко от 1 % и съответно 5 % от общия световен оборот на юридическото лице за стопанската година, предхождаща решението за налагане на глобата. Отговорността на юридическите лица не изключва възможността за наказателно производство срещу физическите лица, които са извършители на престъпления, посочени в настоящата директива.

Член 15: с въведените изменения се допълват и поясняват ситуацияите, в които държавите членки имат право да не преследват или да не налагат наказания на деца — жертви на сексуално насилие и сексуална експлоатация, за участието им в престъпни

дейности, които те са били принудени да извършват, като са обхванати и разпространението, предлагането, доставката или предоставянето на материали, съдържащи сексуално насилие над деца. Съответното съображение беше изменено, за да се поясни, че терминът „принудени“ следва да се разбира като включващ също така подмамване без сила или принуда.

Член 16: измененията на член 16, параграф 2 имат за цел да се гарантира, че давностните срокове не могат да започнат да текат, преди жертвата да е навършила пълнолетие, и да се определят минимални давностни срокове, които ефективно да позволяват на жертвата да потърси правосъдие. Измененията налагат следните минимални стандарти по отношение на продължителността на давностните срокове:

- За престъпления, наказуеми съгласно настоящата директива с максимално наказание от най-малко 3 години, давностният срок следва да бъде най-малко 20 години. Като се започне от навършването на пълнолетие, това означава, че давностният срок изтича едва след като жертвата навърши 38 години.
- За престъпления, наказуеми съгласно настоящата директива с максимално наказание от най-малко 5 години, давностният срок следва да бъде най-малко 25 години. Като се започне от навършването на пълнолетие, това означава, че давностният срок изтича едва след като жертвата навърши 43 години.
- За престъпления, наказуеми съгласно настоящата директива с максимално наказание от най-малко 8 години, давностният срок следва да бъде най-малко 30 години. Като се започне от навършването на пълнолетие, това означава, че давностният срок изтича едва след като жертвата навърши 48 години.

Обосновката на предложения подход към давностните срокове е следната:

- Проучванията показват, че жертвите на сексуално насилие и експлоатация на деца често не са в състояние да съобщят за престъплението в продължение на няколко десетилетия след извършването на насилието. Необходимостта от преодоляване на срама, вината и самообвиненията, които могат да бъдат свързани, наред с другото, със социалната и културната стигматизация на сексуалното насилие, тайната, която го заобикаля, заплахите или обвиненията от страна на извършителя и/или травмата, води до това, че повечето жертви не са способни да говорят за престъплението, а още по-малко да съобщят за него на съответните органи в продължение на десетилетия⁹.
- Неотдавнашно проучване показва, че изминават средно между 17,2 и 21,4 години, преди преживелите сексуално насилие над деца да разкажат на някого за преживяванията си. 60–70 % от жертвите не разкриват нищо, докато не станат възрастни, а 27,8 % от тях не казват на никого¹⁰. Възрастта и полът са

⁹ Вж. например: McElvaney et al., Child sexual abuse disclosures: Does age make a difference? (Разкриване на сексуално насилие над деца — от значение ли е възрастта?), *Child Abuse & Neglect*, 2020, Vol. 99 (2020), стр. 6; Australian Royal Commission into Institutional Responses to Child Sexual Abuse, *Final Report Volume 4 - Identifying and disclosing child sexual abuse* (Окончателен доклад, том 4 — Идентифициране и разкриване на сексуално насилие над деца), 2017, стр. 77.

¹⁰ J.E. Halvorsen, E. Tvedt Solberg & S. Hjelen Stige, “To say it out loud is to kill your own childhood.” – An exploration of the first person perspective of barriers to disclosing child sexual abuse („Да го кажеш на глас означава да убиеш детството си“ – Изследване на гледната точка от първо лице на преградите пред разкриването на сексуално насилие над деца), *Children and Youth Services Review* Vol. 113 (2020), стр. 2.

силни прогнозни фактори за забавянето на разкриването или въздържането от него, като тенденциите показват по-рядко разкриване от страна на по-малки деца и момчета¹¹.

- Понастоящем давностните срокове се различават значително в отделните държави членки. Някои от тях са премахнали давностните срокове изцяло за всички или за повечето от престъпленията, обхванати от Директивата. Други имат много кратки давностни срокове, които изтичат преди жертвата да навърши 40 години за всички или за повечето от престъпленията, обхванати от Директивата. Друга група държави членки запазват давностни срокове, които изтичат след като жертвата е навършила 40 години за всички или за повечето от престъпленията, обхванати от Директивата.
- Тези различия между държавите членки водят до неравен достъп до правосъдие за жертвите в целия ЕС по отношение на възможността за наказателно преследване на съответните престъпления и за получаване на обезщетение. Освен това извършителите могат да се възползват от системата и да избегнат наказателно преследване, като се преместят там, където давностните срокове са по-кратки и поради това са изтекли. Тази ситуация създава риск потенциалните извършители да бъдат в състояние да избегнат наказателно преследване и да продължат да представляват опасност за децата в продължение на няколко десетилетия.
- С оглед на гореизложеното изглежда ясно, че ефективно разследване и наказателно преследване на престъпления, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца, както и подходяща помощ и подкрепа за жертвите, могат да бъдат предоставяни само ако давностните срокове позволяват на жертвите да съобщят за престъплението, без да бъдат лишени от възможност да станат свидетели на започването на разследване, до достатъчно късен етап от своя живот.

Измененията на член 16, параграфи 3—5 са предназначени за справяне с предизвикателствата пред разследването, свързани преди всичко с използването на онлайн технологии, които бяха констатирани при оценката на Директивата и свързаните с това консултации със заинтересованите страни. Измененията изискват от държавите членки да гарантират, че лицата, звената или службите, които разследват и преследват престъпленията, посочени в членове 3—9, разполагат с достатъчно персонал, експертен опит и ефективни инструменти за разследване, включително възможността да провеждат разследвания под прикритие в тъмната мрежа.

Член 17: недостатъчното съобщаване за случаи на сексуално насилие над деца все още представлява голямо предизвикателство пред усилията за спирането му и предотвратяването на по-нататъшно сексуално насилие, тъй като, наред с другото, преподавателите и доставчиците на здравни грижи, както и други специалисти, работещи в тесен контакт с деца, може да се колебаят да твърдят, че дадено лице — потенциално колега или партньор — е извършило сексуално насилие над деца. Член 17, параграф 3 беше изменен, за да се въведе задължение за съобщаване с цел осигуряване на правна сигурност за такива специалисти, а член 17, параграф 4 гарантира, че

---

¹¹ R. Alaggia, D. Collin-Vézín & R. Lateef, Facilitators and Barriers to Child Sexual Abuse (CSA) Disclosures: A Research Update (2000-2016) (Благоприятстващи фактори и пречки пред разкриването на сексуално насилие над деца), *Trauma, Violence & Abuse* 2019, Vol. 2 (2020), стр. 276.

специалистите в сектора на здравеопазването, работещи с извършители на престъпления или лица, които се опасяват, че биха могли да извършат престъпление, са изключени от това задължение за докладване.

Член 18: този член доразвива правата на жертвите съгласно членове 5 и 5а от Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите (Директива за правата на жертвите) [изменена с предложената директива за изменение на Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите] по отношение на съобщаването за престъпления, за да се гарантира наличието на леснодостъпни и подходящи за деца канали за подаване на сигнали.

Член 21: с този член се разширява наличието на помощ и подкрепа за жертвите в съответствие с Директивата за правата на жертвите [изменена с предложената директива за изменение на Директива 2012/29/ЕС за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите], за да се гарантира, че децата получават необходимите съобразени с възрастта им грижи. С цел да се подпомогне разработването и утвърждаването на най-добрите практики във всички държави членки, след като бъде създаден, Центърът на ЕС ще подкрепя усилията на държавите членки, като събира информация относно наличните мерки и програми и осигурява широк достъп до тази информация.

Член 22: този член се изменя, за да се гарантира, че медицинските прегледи на дете жертва за целите на наказателното производство, които могат отново да травмират детето, са ограничени до строго необходимото и се извършват от подходящо обучени професионалисти.

Член 23: този нов член укрепва позицията на жертвите и преживелите сексуално насилие над деца, като засилва правото им да искат обезщетение за всички вреди, понесени във връзка с престъпления, свързани със сексуално насилие и експлоатация на деца, включително вреди, причинени от онлайн разпространението на материали, свързани с насилието. С него се укрепват минималните стандарти на ЕС както по отношение на сроковете за искане на обезщетение, така и по отношение на елементите, които трябва да се вземат предвид при определянето на размера на обезщетението. С него също така се разширява, във връзка с минималните стандарти на ЕС съгласно Директивата за правата на жертвите, броят на лицата и образуванията, които трябва да се считат за отговорни за предоставянето на такова обезщетение, включително юридическите лица и, когато е целесъобразно, националните схеми за обезщетение, създадени в полза на жертвите на престъпления.

Член 24: в този нов член се разглеждат предизвикателствата, свързани с липсата на координация на националните усилия за предотвратяване и борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, като от държавите членки се изисква да създадат национални органи, отговарящи за тази координация и за събирането на данни в държавата.

Член 25: този нов член задължава държавите членки да въведат необходимите механизми, за да гарантират междуведомствено и многостранно сътрудничество и координация на национално равнище с участието на всички съответни страни, участващи в разработването и прилагането на мерки за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца, както онлайн, така и офлайн.

Член 26: заглавието на този член и придружаващите го съобщения са актуализирани, за да се използва терминологията, препоръчана в Терминологичните насоки за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие¹², във връзка с използвания по-рано термин „туризъм с цел секс с деца“.

Член 27: в измененията, направени в първия параграф, се пояснява, че програмите за превенция на лица, които се опасяват, че биха могли да извършат престъпление, следва да бъдат посветени на тази група лица и че държавите членки следва да осигурят достъп до тях. Новият параграф 2 има за цел да се гарантира достъпността на тези програми и по-специално съответствието им с националните стандарти в областта на здравеопазването.

Член 28: направените изменения имат за цел да изяснят допълнително видовете програми за превенция, за които може да се счита, че намаляват вероятността дадено дете да стане жертва (параграф 1) и дадено лице да извърши престъпление (параграф 2). Към съответните съобщения са добавени допълнителни примери. Този член изисква от държавите членки да насърчават редовното обучение не само за полицейските служители на първа линия, които е вероятно да влязат в контакт с деца — жертви на сексуално насилие или сексуална експлоатация, но и за съдиите и други съответни специалисти, за да се гарантира правосъдие, съобразено с интересите на детето. Държавите членки се задължават да работят за предотвратяване на сексуалното насилие над деца както онлайн, така и офлайн, и от тях се изисква да приемат специални програми за превенция, насочени към децата в общността, като се има предвид тяхната особена уязвимост. С измененията се възлага също така съществена роля на бъдещия Център на ЕС като център за координация и знания в областта.

Член 31: с този нов член държавите членки се задължават периодично да събират статистически данни за престъпленията, включени в Директивата, като следват обща методика, разработена в сътрудничество с Центъра на ЕС, да споделят тези статистически данни с Центъра на ЕС и Комисията и да ги правят публично достъпни. Центърът на ЕС от своя страна следва да събира всички получени статистически данни в общ доклад, който е публично достъпен.

Член 32: с този нов член относно докладването се заменя предишния и се определят изисквания за докладване на Комисията на всеки 5 години пред Европейския парламент и Съвета на ЕС относно прилагането на Директивата.

Член 33: измененията в този член изясняват разпоредбите, които трябва да бъдат транспонирани от държавите членки, т.е. тези, които са изменени в сравнение с Директива 2011/93.

Член 34: с този нов член се отменя Директива 2011/93/ЕС и се изясняват задълженията за транспониране на предложената директива спрямо Директива 2011/93/ЕС.

Член 35: в този нов член се определят датите на влизане в сила на Директивата. В него също така се определят датата на влизане в сила на по-голямата част от Директивата и началната дата на прилагане на разпоредбите, отнасящи се до Центъра на ЕС, които

---

¹² [Терминологични насоки за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие](#), приети на 28 януари 2016 г. в Люксембург от междуведомствената работна група.

зависят от датата на създаване на Центъра на ЕС, която понастоящем се обсъжда в междуинституционалните преговори по предложението за регламент за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца.

Член 36: изменението в настоящия член се ограничава до оставянето на възможност за уточняване на по-късен етап на място и датата на приемане.

↓ НОВ

2024/0035 (COD)

↓ 2011/93/ЕС

Предложение за

ДИРЕКТИВА НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

относно борбата със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и с материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (преработен текст)

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 82, параграф 2 и член 83, параграф 1 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

↓ НОВ

(1) Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета трябва да претърпи няколко изменения¹³. С оглед на постигането на яснота посочената директива следва да бъде преработена.

---

¹³ Директива 2011/93/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 13 декември 2011 г. относно борбата със сексуалното насилие и със сексуалната експлоатация на деца, както и с детската порнография и за замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета (ОВ L 335, 17.12.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj1>, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/93/oj>).

↓ 2011/93/ЕС съображение 1
(адаптиран)

- (2) Сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, включително ~~детската порнография~~ материалите, съдържащи сексуално насилие над деца , представляват сериозни нарушения на основните права, и по-специално на правата на децата на закрила и грижи, необходими за тяхното благоденствие, както е предвидено в Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето от 1989 г. и в Хартата на основните права на Европейския съюз¹⁴.

↓ 2011/93/ЕС съображение 2
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (3) В съответствие с член 6, параграф 1 от Договора за Европейския съюз, Съюзът зачита правата, свободите и принципите, установени в Хартата на основните права на Европейския съюз, в член 24, параграф 2 от която се посочва, че във всички действия по отношение на децата, независимо дали те се предприемат от публични власти или частни институции, висшият интерес на детето трябва да бъде от първостепенно значение. В допълнение към това ~~Стокхолмската програма — Отворена и сигурна Европа в услуга и за защита на гражданите (4)~~ в Стратегията на ЕС за по-ефективна борба със сексуалното насилие над деца¹⁵ се дава недвусмислен приоритет на засилването на борбата ~~борбата~~ срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и срещу ~~детската порнография~~ материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, включително чрез действия, насочени към гарантиране на продължаващата ефективност на съществуващото законодателство на Съюза, ако е необходимо чрез неговото актуализиране. Това се подкрепя и от целта на Стратегията на ЕС за правата на детето за борба с насилието срещу деца и гарантиране на правосъдие, съобразено с интересите на детето. .

↓ 2011/93/ЕС съображение 3
(адаптиран)

- (4) ~~Детската порнография, която представлява изображения на сексуално насилие над деца~~ Материалите, съдържащи сексуално насилие над деца , и другите особено тежки форми на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца се увеличават и разпространяват посредством използването на новите технологии и интернет.

¹⁴ ОВ С 364, 18.12.2000 г., стр. 1.

¹⁵ COM(2020)607 от 24 юли 2020 г.

- (5) ~~Чрез Рамково решение 2004/68/ПВР на Съвета от 22 декември 2003 г. за борба срещу сексуалната експлоатация на деца и детската порнография (5) се обличават законодателствата на държавите членки за криминализиране на най-тежките форми на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, за разширяване обхвата на националната компетентност и за осигуряване на определена минимална степен на помощ на жертвите. Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета от 15 март 2001 г. относно правното положение в наказателното производство на жертвите от престъпления установява набор от права на жертвите в наказателното производство, сред които правото на защита и на обезщетение.~~ ⇒ С Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета¹⁶ се установява набор от права на жертвите за всички жертви на всички престъпления, включително за децата — жертви на сексуално насилие. Тези права включват правото на информация, правото на подкрепа и защита в съответствие с индивидуалните потребности на жертвите, набор от процесуални права и право на решение за обезщетение от извършителя на престъплението. Предложението за преразглеждане на Директивата за правата на жертвите допълнително укрепва правата на жертвите на престъпления в ЕС, включително правото на подкрепа и защита на децата — жертви на престъпления¹⁷. Настоящата директива се основава на Директивата за правата на жертвите и се прилага в допълнение към нея. ⇐ Освен това координирането на наказателното преследване по дела за сексуално насилие, сексуална експлоатация на деца и ~~детска порнография~~ ⊗ материали, съдържащи сексуално насилие над деца ⊗ ~~не бъде улеснено~~ ⊗ се улеснява от ⊗ прилагането на Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета ~~от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства~~¹⁸. ⇒ Когато наказателното преследване по такива случаи попада в обхвата на компетентност на повече от една държава членка, съответните държави членки следва да си сътрудничат, за да определят коя държава членка е в най-добра позиция да проведе наказателно преследване. Когато компетентните органи на съответните държави членки решат — в резултат на сътрудничество или преки консултации съгласно Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета¹⁹ — да централизират наказателното производство в една държава членка чрез трансфер на наказателни производства, трансферът

¹⁶ Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57).

¹⁷ COM(2023) 424 final от 12 юли 2023 г.

¹⁸ Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42), ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/framw/2009/948/oj>.

¹⁹ Рамково решение 2009/948/ПВР на Съвета от 30 ноември 2009 г. относно предотвратяване и уреждане на спорове за упражняване на компетентност при наказателни производства (ОВ L 328, 15.12.2009 г., стр. 42). ELI: <http://data.europa.eu/eli/dec/framw/2009/948/oj>.

следва да се извърши съгласно Регламент (ЕС).../... [предложение за Регламент относно трансфера на производства по наказателни дела]²⁰. ⇐

↓ 2011/93/ЕС съображение 5

- (6) Съгласно член 34 от Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на детето държавите — страни по Конвенцията, се задължават да защитават детето от всички форми на сексуална експлоатация и сексуални злоупотреби. Незадължителният протокол от 2000 г. на Организацията на обединените нации към Конвенцията за правата на детето относно търговията с деца, детската проституция и детската порнография, и особено Конвенцията на Съвета на Европа за защита на децата срещу сексуална експлоатация и сексуално посегателство от 2007 г. са ключови стъпки към укрепване на международното сътрудничество в тази област.
-

↓ 2011/93/ЕС съображение 6
(адаптиран)

⇒ new

- (7) Serious criminal offences such as the sexual exploitation of children and ~~pornography~~ ⊗ sexual abuse material ⊗ require a comprehensive approach covering the prosecution of offenders, the protection of child victims, and prevention of the phenomenon ⇒, including its recent and foreseeable evolutions and trends, increasingly involving the use of online technologies. For that purpose, the current legal framework needs to be updated, in order to ensure it remains effective ⇐. The child's best interests must be a primary consideration when carrying out any measures to combat these offences in accordance with the Charter of Fundamental Rights of the European Union and the United Nations Convention on the Rights of the Child. ~~Framework Decision 2004/68/JHA should be replaced by a new instrument providing such comprehensive legal framework to achieve that purpose.~~
-

↓ 2011/93/ЕС съображение 7
(адаптиран)

- (8) Настоящата директива следва да допълни изцяло Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета ~~от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и за защитата на жертвите, и за~~ ~~замяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета~~²¹, тъй като някои жертви на трафик на хора са и деца жертви на сексуално насилие или на сексуална експлоатация.
-

²⁰ COM(2023) 185 final.

²¹ Директива 2011/36/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 5 април 2011 г. относно предотвратяването и борбата с трафика на хора и защитата на жертвите от него и за замаяна на Рамково решение 2002/629/ПВР на Съвета (O B L 101, 15.4.2011 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj>).

↓ 2011/93/ЕС съображение 8
(адаптиран)

- (9) В контекста на криминализирането на всички действия, свързани с ~~порнографски~~ представления със сексуално насилие над деца , настоящата директива се отнася до такива действия, които се състоят от организирано представяне на живо, предназначено за публика, като по този начин от определението са изключени личното общуване лице в лице между връстници по взаимно съгласие, както и между деца над необходимата възраст за изразяване на съгласие за сексуални действия и техните партньори.

↓ 2011/93/ЕС съображение 9
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (10) ~~Детската порнография често включва~~ Материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, често включват записани изображения на сексуално насилие над деца от възрастни. ~~Тя~~ Той може да включва и изображения на деца, участващи в прояви на открито сексуално поведение, или на техните полови органи, когато тези изображения са направени или използвани за предимно сексуални цели и се използват със или без знанието на детето. Освен това понятието ~~„детска порнография“~~ „материали, съдържащи сексуално насилие над деца“ обхващат и реалистични изображения за предимно сексуални цели на открито сексуално поведение, в което участва или е изобразено да участва дете ⇒ , както и т.нар. „наръчници за педофили“ ⇐.

↓ НОВ

- (11) Изследвания показват, че ограничаването на разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, е не само от решаващо значение за избягване на повторното превръщане в жертва, свързано с разпространението на изображения и видеоматериали, показващи насилие, но също така е от съществено значение като форма на превенция по отношение на извършителите, тъй като достъпът до материали, съдържащи сексуално насилие над деца, често е първата стъпка към действително насилие, независимо дали на тях се включва изображение на реално или просто реалистично насилие и експлоатация. Предвид продължаващото разработване на приложения с изкуствен интелект, способни да създават реалистични изображения, които не могат да бъдат различени от истински изображения, през следващите години се очаква да нарасне експоненциално броят на т.нар. *deep-fake* изображения и видеоматериали (дълбинни фалшификати), изобразяващи сексуално насилие над деца. Освен това разработването на настройки за добавена, разширена и виртуална реалност, при които се използват аватари с включена сензорна обратна връзка, например чрез устройства, при които се възприема допир, не е напълно обхванато от съществуващото определение. С включването на изрично позоваване на „възпроизвеждане и представяне“ следва да се гарантира, че определението за материали, съдържащи сексуално насилие над деца, обхваща

тези и бъдещите технологични разработки по достатъчно технологично неутрален и следователно ориентиран към бъдещето начин.

- (12) За предотвратяване на престъпленията, включващи сексуално насилие над деца, определението за материал, съдържащ сексуално насилие над деца, следва да включва т.нар. „наръчници за педофили“. В наръчниците за педофили се предоставят съвети за това как да се намират деца, да се установява контакт с тях и да се извършва насилие над тях, както и как да се избегне установяването на самоличността им и наказателното преследване. Като намаляват пречките и осигуряват необходимото ноу-хау, те допринасят за подбудителството на извършители към извършване на престъпления и подпомагат извършването на сексуално насилие. Онлайн разпространението на такива наръчници вече доведе до това някои държави членки да изменят наказателното си право и изрично да криминализират притежаването и разпространението на подобни наръчници. Липсата на хармонизиране създава неравномерно равнище на защита в рамките на ЕС.

↓ 2011/93/ЕС съображение 10

- (13) Наличието на увреждане само по себе си не представлява автоматично невъзможност да се изрази съгласие за сексуални отношения. Въпреки това следва да се криминализира злоупотребата с наличието на такова увреждане с цел извършване на сексуални действия с дете.

↓ 2011/93/ЕС съображение 11
(адаптиран)

- (14) При приемането на законодателство в областта на материалното наказателно право Съюзът следва да осигури съгласуваността на това законодателство, по-специално по отношение на размера на наказанията. ~~Следва да се имат предвид, като се отчита Договорът от Лисабон, заключенията на Съвета от 24 и 25 април 2002 г. относно подхода, който да се прилага по отношение на сближаването на наказанията, където са посочени четири степенни на наказания.~~ Тъй като настоящата директива предвижда изключително голям брой различни престъпления, за да може да бъде отразена различната им тежест, е необходимо да се установи диференциация на размера на наказанията, която надхвърля обичайно предвижданата в правните инструменти на Съюза.

↓ 2011/93/ЕС съображение 12
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (15) Спрямо тежките форми на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца следва да се прилагат ефективни, пропорционални и възпиращи наказания. Това се отнася по-специално до различни форми на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, които са улеснени от използването на информационните и комуникационните технологии, като например установяването на контакт с деца

по интернет за сексуални цели чрез социални мрежи и чат стаи. Определението за ~~детска порнография~~ ☒ материал, съдържащ сексуално насилие над деца, ☒ следва да бъде изяснено и да се доближи до съдържащото се в международните инструменти определение. ⇨ В по-общ план терминологията, използвана в настоящата директива, следва да бъде приведена в съответствие с признатите международни стандарти, като например терминологичните насоки за закрила на децата от сексуална експлоатация и сексуално насилие, приети на 28 януари 2016 г. в Люксембург от междуведомствената работна група. ⇨

↓ 2011/93/ЕС съображение 13

- (16) Предвиденият в настоящата директива максимален срок на лишаване от свобода за посочените в нея престъпления следва да се прилага най-малко за най-тежките форми на тези престъпления.

↓ 2011/93/ЕС съображение 14
(адаптиран)

- (17) За да достигнат предвидения в настоящата директива максимален срок на лишаване от свобода за престъпления, свързани със сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца и ~~детска порнография~~ ☒ материали, съдържащи сексуално насилие над деца ☒, държавите членки могат да кумулират, в съответствие с националното си право, сроковете на лишаване от свобода, предвидени в националното законодателство за тези престъпления.

↓ 2011/93/ЕС съображение 15
(адаптиран)

⇨ нов

- (18) С настоящата директива държавите членки ~~се задължават~~ ⇨ следва да се задължат ⇨ да предвидят в националното си законодателство наказания, свързани с разпоредбите на правото на Съюза относно борбата със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и срещу ~~детската порнография~~ ☒ материалите, съдържащи сексуално насилие над деца ☒. Настоящата директива не ⇨ следва да ⇨ поражда ☒ каквито и да било ☒ задължения по отношение на прилагането на такива наказания или на друга съществуваща система на правоприлагане в конкретни случаи.

↓ 2011/93/ЕС съображение 16

- (19) Държавите членки се приканват да обсъдят предвиждането на възможност за налагане на имуществени наказания в допълнение към лишаването от свобода, особено в случаите, в които посочените в настоящата директива престъпления са извършени с цел имуществена облага.

↓ 2011/93/ЕС съображение 17
(адаптиран)

⇒ нов

- (20) В контекста на ~~детската порнография~~ материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, ~~понятието~~ изразът „не се разглежда като извършено „неправомерно““ позволява на държавите членки да осигуряват защита по отношение на поведение, свързано с „~~порнографски материал~~“ ⇒ материал, който може да представлява материал, съдържащ сексуално насилие над деца ⇐, който има например медицинска, научна или друга подобна цел. То също така позволява дейности, извършвани въз основа на вътрешноправни правомощия, например правомерното притежание на ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, от органите с цел провеждане на наказателно производство или за предотвратяване, откриване или разследване на престъпления ⇐ или дейности, извършвани от организации, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, когато тези организации са получили разрешение от компетентните органи на държавата членка, в която са установени. Тези дейности включват по-специално приемането, анализа и изготвянето на сигнали за материали, за които се подозира, че съдържат сексуално насилие над деца, включително определянето на мястото, където се хостват материалите, посочени в сигналите, които са им предоставени от онлайн потребители или други организации, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, както и извършването на претърсвания за откриване на разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца ⇐. Освен това ~~не~~ понятието „неправомерно“ не изключва възможностите за правна защита или други подобни принципи, които освобождават дадено лице от отговорност при специални обстоятелства, например в случай на телефонна или интернет гореща линия, чрез която се съобщават такива случаи .

↓ 2011/93/ЕС съображение 18
(адаптиран)

- (21) Следва да се криминализира съзнателното получаване на достъп до ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, посредством информационни и комуникационни технологии. За да бъде подведено под отговорност, лицето следва да има намерение да влезе в ~~уебсайт,~~ в който онлайн местоположение, в което са на разположение ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца , както и да знае, че там може да намери такива материали ~~изображения~~. Наказанията следва да не се прилагат за лица, които случайно влизат в ~~уебсайтове~~ онлайн местоположения , съдържащи ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца . Изводът, че престъплението е извършено умишлено, може да се направи по-конкретно въз основа на обстоятелството, че то се извършва системно, или на обстоятелството, че престъплението е извършено чрез платена услуга.

- (22) Установяването на контакт с деца за сексуални цели е заплаха, която има особени характеристики в контекста на интернет, тъй като интернет осигурява безпрецедентна анонимност на потребителите, защото те могат да прикрият истинската си самоличност и лични характеристики, като например своята възраст. ⇒ През последното десетилетие използването на информационни и комуникационни технологии предостави на извършителите на престъпления все по-лесен достъп до децата, при което контактите често започват, като извършителят на престъплението подмамва детето към компрометираща ситуация, например като се преструва, че му е връстник, или чрез друго измамно или ласкателно поведение. Този по-голям достъп до децата доведе до бързо нарастване на явления като „сексуално изнудване“ (т.е. поведение, изразяващо се в заплаха за споделяне на интимен материал, изобразяващ жертвата, с цел получаване на пари, материали, съдържащи сексуално насилие над деца, или всякакви други облаги), които засягат както деца, които са под възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, така и деца, които са я навършили. През последните години се наблюдава рязко увеличаване на финансово мотивираното сексуално изнудване от страна на организирани престъпни групи, чиято цел са по-специално момчета в юношеска възраст, което доведе до многобройни случаи, при които такива деца посягат на живота си. Поради това е от съществено значение всички тези явления да бъдат обхванати по подходящ начин в правото на държавите членки. ⇐ В същото време държавите членки осъзнават значението и на борбата с установяването на контакт с деца извън интернет, по-специално когато това установяване на контакт не се извършва с помощта на информационни и комуникационни технологии. Държавите членки се насърчават да криминализират поведение, при което установяването на контакт с детето, за да се срещне то с извършителя за сексуални цели, се извършва в присъствието или в близост до детето, например под формата на конкретно подготвително деяние, опит за извършване на престъпленията, посочени в настоящата директива, или чрез конкретна форма на сексуално насилие. Независимо от правната форма, която бъде избрана за криминализиране на установяването на контакт с деца за сексуални цели извън интернет („off-line grooming“), държавите членки следва да гарантират, че извършителите на тези престъпления са наказателно преследвани.

- (23) С оглед на последните технологични промени, и по-специално разработването на настройки за добавена, разширена и виртуална реалност, криминализацията на установяването на контакт с деца не следва да се ограничава до общуването чрез гласови и текстови съобщения или електронна поща, а да включва също така контактите или обмена чрез настройки за добавена, разширена или виртуална реалност, както и широкомащабното установяване на контакт с деца чрез използването на обучени за тази цел чатботове, тъй като това явление само по себе си се очаква да се увеличи с оглед на предвидимото развитие на приложенията с изкуствен интелект. Следователно изразът „посредством

информационни и комуникационни технологии“ следва да се разбира в достатъчно широк смисъл, така че да обхваща всички тези технологични промени.

↓ 2011/93/ЕС съображение 20
(адаптиран)

⇒ нов

- (24) Настоящата директива не урежда политиките на държавите членки по отношение на сексуалните действия по взаимно съгласие, в които могат да участват деца и които могат да се считат за нормално откриване на сексуалността в хода на човешкото развитие, като се вземат предвид различните културни и правни традиции, както и появата на нови форми на установяване и поддържане на отношения между деца и подрастващи, включително посредством информационните и комуникационните технологии. ~~Тези въпроси остават извън приложното поле на настоящата директива.~~ Държавите членки, които използват възможностите, посочени в настоящата директива, действат в рамките на упражняването на своята собствена компетентност. ⇒ По-специално държавите членки следва да могат да освобождават от криминализация сексуалните действия по взаимно съгласие, в които участват само деца, навършили възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, както и сексуалните действия по взаимно съгласие, в които участват връстници. Целта на измененията на този член е да се изясни обхватът на дерогацията с оглед на факта, че някои държави членки, изглежда, са тълкували твърде широко първоначалната ѝ формулировка (например като са освободили от криминализация действията по взаимно съгласие между ненавършили пълнолетие лица, които са навършили възрастта за изразяване на съгласие, и пълнолетни лица на всякаква възраст, считани за „връстници“ въпреки значителната възрастова разлика). ⇐

↓ 2011/93/ЕС съображение 21

- (25) Държавите членки следва да предвидят в националното си право квалифициращи обстоятелства в съответствие с приложимите правила, предвидени в техните правни системи относно квалифициращите обстоятелства. Те следва да гарантират, че когато определят наказанията на извършителите, съдиите разполагат с информация относно тези квалифициращи обстоятелства, дори и да не са задължени да ги приложат. Държавите членки следва да не предвиждат квалифициращи обстоятелства в националното си право, когато тези обстоятелства не са относими предвид естеството на конкретното престъпление. На национално равнище следва да се направи оценка на относимостта на различните квалифициращи обстоятелства, предвидени в настоящата директива, за всяко от престъпленията, посочени в нея.

↓ 2011/93/ЕС съображение 22

- (26) Съгласно настоящата директива физическата или умствена неспособност следва да се разбира като включваща и състоянието на физическа или умствена неспособност в резултат от въздействието на наркотици и алкохол.

↓ 2011/93/ЕС съображение 23
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (27) В борбата със ~~есекуалното насилие~~ сексуалната експлоатация на деца следва да се използват в пълна степен съществуващите инструменти в областта на изземването и конфискацията на облиги от престъпления, като Конвенцията на ООН срещу транснационалната организирана престъпност²² и протоколите към нея, Конвенцията на Съвета на Европа относно изпиране, издирване, изземване и конфискация на облигите от престъпление от 1990 г., Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност²³ и , Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно конфискация на облиги, средства и имущество от престъпления²⁴ ⇒ и Директива [.../.../...] на Европейския парламент и на Съвета²⁵ ⇐. Следва да се насърчава използването на изетите и конфискувани средства и облиги от престъпленията, посочени в настоящата директива, с цел помощ и защита на жертвите.

↓ 2011/93/ЕС съображение 24
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (28) Следва да се избегне причиняването на допълнителни страдания на жертвите на престъпления, посочени в настоящата директива. ⇒ Например, без да се засягат гаранциите, предвидени в Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета²⁶, в ⇐ ~~В~~ държавите членки, в които проституцията или появата в

²² ОВ L 261, 6.8.2004 г., стр. 70.

²³ Рамково решение 2001/500/ПВР на Съвета от 26 юни 2001 г. относно прането на пари, идентифицирането, проследяването, замразяването, изземването и конфискацията на средствата и приходите от престъпна дейност (ОВ L 182, 5.7.2001 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2001/500/oj).

²⁴ Рамково решение 2005/212/ПВР на Съвета от 24 февруари 2005 г. относно конфискация на облиги, средства и имущество от престъпления (ОВ L 68, 15.3.2005 г., стр. 49, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec_framw/2005/212/oj).

²⁵ COM(2022) 245 от 25.5.2022 г.

²⁶ Директива (ЕС) 2016/800 на Европейския парламент и на Съвета от 11 май 2016 г. относно процесуалните гаранции за децата, които са заподозрени или обвиняеми в рамките на наказателното производство (ОВ L 132, 21.5.2016 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2016/800/oj>).

порнография се наказват съгласно националното наказателно право, следва да се предвиди възможност да не се започва наказателно преследване или да не се налагат наказания в съответствие с тези закони, когато съответното дете е извършило тези деяния, тъй като е било жертва на сексуална експлоатация, или когато е било принудено да участва в ~~детска порнография~~ ⇒ материал, съдържащ сексуално насилие над деца. В този случай понятието „принудено“ следва да се разбира като обхващащо и ситуации, при които детето е било примамено да действа, без да се използва сила или принуда, в допълнение към ситуацията, при които срещу детето е използвана сила или принуда за действие. ⇐

↓ 2011/93/ЕС съображение 25
(адаптиран)

- (29) Като инструмент за сближаване в областта на наказателното право настоящата директива предвижда различни наказания, които следва да се прилагат, без да се засягат конкретните наказателноправни политики на държавите членки по отношение на извършителите на престъпления срещу деца ~~децата извършители на престъпления.~~

↓ 2011/93/ЕС съображение 26

- (30) Разследването на престъпления и повдигането на обвинение в наказателното производство следва да бъдат улеснени, за да бъдат взети предвид трудността за децата жертви да съобщават за случаи на сексуално насилие и анонимността на извършителите на престъпления в киберпространството. За да се гарантира успехът на разследването и на наказателното преследване на престъпленията, посочени в настоящата директива, тяхното започване по принцип не следва да бъде обусловено от съобщаване или обвинение от страна на жертвата или от неин представител. ~~Продължителността на достатъчния срок за наказателно преследване следва да бъде определена съгласно националното право.~~

↓ НОВ

- (31) Жертвите на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца често не са в състояние да съобщят за престъплението в продължение на няколко десетилетия след извършването му поради срам, вина и самообвиняване, което може да бъде свързано, наред с другото, със социалната и културната стигма, която все още е свързана със сексуалното насилие, тайната, в условията на която се извършва насилието, заплашването или обвинителното поведение от страна на извършителя и/или травмата. За разлика от извършителите на други тежки престъпления, извършителите на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца обикновено остават активни до напреднала възраст, като продължават да представляват заплаха за децата. С оглед на това ефективно разследване и наказателно преследване на престъпленията, свързани със сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, както и подходяща помощ и подкрепа за жертвите могат да бъдат осигурени само ако давностните срокове позволяват на жертвите да съобщават за престъплението в рамките на значително удължен период от време.

↓ 2011/93/ЕС съображение 27
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (32) Следва да се осигурят ефективни инструменти за разследване за лицата, които отговарят за разследването и наказателното преследване на престъпленията, посочени в настоящата директива. Тези инструменти биха могли да включват прихващане на съобщения, скрито наблюдение, включително електронно наблюдение, наблюдение на банкови сметки или други финансови проверки, като се има предвид, *inter alia*, принципът на пропорционалност и естеството и тежестта на разследваните престъпления. ~~Когато е целесъобразно и в~~ В съответствие с националното право такива инструменти следва да включват и възможността правоприлагащите органи да използват скрита самоличност в интернет и под съдебен надзор да разпространяват материали, съдържащи сексуално насилие над деца. Изискването държавите членки да позволят използването на тези техники за разследване е от съществено значение, за да се гарантира ефективното разследване и наказателно преследване на престъпленията, свързани със сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца. Тъй като в повечето случаи тези престъпления се улесняват или стават възможни благодарение на онлайн инструменти и следователно по същество са трансгранични, операциите под прикритие и използването на т. нар. капани „honeypots“ се доказваха като особено ефективни инструменти за разследване във връзка с престъпленията, свързани със сексуално насилие над деца и сексуална експлоатация на деца. За да се гарантират ефективно разследване и наказателно преследване, компетентните органи на държавите членки следва също така да си сътрудничат чрез Европол и Евроюст, както и с тях в рамките на съответната им компетентност и в съответствие с приложимата правна рамка. Тези компетентни органи следва също така да обменят информация помежду си и с Комисията по проблеми, възникнали при разследванията и наказателните преследвания.

↓ НОВ

- (33) Някои форми на онлайн сексуално насилие над деца, като например излъчването на живо в интернет на насилие над деца, често извършвано физически от намиращи се в трети държави лица по искане на извършители в ЕС, които заплащат за това, създават особени предизвикателства пред разследването, тъй като от предаването на живо насилие обикновено не остават изображения или регистрирани следи. Сътрудничеството с финансовите услуги, определени в член 2, буква б) от Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета²⁷, и с други съответни доставчици на услуги може да бъде от решаващо значение за преодоляване на предизвикателствата при разследването и наказателното преследване на такива престъпления. Следователно, за да се

²⁷ Директива 2002/65/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2002 г. относно дистанционна търговия на потребителски финансови услуги и за изменение на Директива 90/619/ЕИО на Съвета и на Директиви 97/7/ЕО и 98/27/ЕО (ОВ L 271, 9.10.2002 г., стр. 16, ELI: <http://data.europa.eu/eli/dir/2002/65/oj>).

гарантира ефективно разследване и наказателно преследване, държавите членки следва да обмислят създаването на рамки за тясно сътрудничество между финансовите услуги и други съответни доставчици на услуги, като например доставчиците на услуги за излъчване на живо в интернет. Това би намалило безнаказаността и би създадо гаранции, че всички обхванати от настоящата директива престъпления могат да бъдат разследвани ефективно, като се използват целенасочени и подходящи инструменти и ресурси.

↓ 2011/93/ЕС съображение 28

⇒ НОВ

- (34) Държавите членки следва да насърчават лицата, които имат информация или подозрения за сексуална експлоатация или сексуално насилие над дете, да съобщават това на компетентните служби. ⇒ Държавите членки по-специално следва да предоставят информация на децата относно възможността да сигнализират за насилие, включително като използват телефонните линии за оказване на помощ. ⇐ Всяка държава членка отговаря за определянето на компетентните органи, на които могат да се съобщават подобни подозрения. Тези компетентни органи не следва да се ограничават до службите за закрила на детето или до съответните социални служби. Целта на изискването за „добросъвестни“ подозрения е да се предотврати използването на разпоредбата за оправдаване на клеветническо съобщаване на изцяло измислени или неверни факти.

↓ 2011/93/ЕС съображение 29
(адаптиран)

- (35) Правилата относно компетентността следва да бъдат изменени така, че извършителите от Съюза на сексуално насилие или сексуална експлоатация на деца да бъдат преследвани наказателно, дори ако извършат престъпление извън границите на Съюза, по-специално чрез така наречения „секстуризм“. ☒ Сексуалната експлоатация на деца при пътувания и туризъм ☒ Туризмът е цел-секе-е-деца следва да се разбира като сексуалната експлоатация на деца от едно или повече лица, които пътуват извън своето обичайно местопребиваване към място в чужбина, на което имат сексуални контакти с деца. Когато туризмът е цел-секе-е-деца ☒ сексуалната експлоатация на деца при пътувания и туризъм ☒ се извършва извън Съюза, държавите членки се насърчават да се стремят да подобрят сътрудничеството с трети държави и международни организации с цел борба със секстуризма, с помощта на съществуващите национални и международни инструменти, включително двустранни или многостранни договори относно екстрадицията, взаимопомощта или трансфера на наказателни производства. Държавите членки следва да насърчават открития диалог и връзките с държави извън Съюза, за да могат да преследват съгласно приложимото национално законодателство извършителите, които пътуват извън границите на Съюза за целите на ☒ сексуална експлоатация на деца при пътувания и туризъм ☒ туризм-е-цел-секе-е-деца.

- (36) Мерки за защита на децата жертви по всеобхватен начин следва да бъдат приети в техния висш интерес, като се взема предвид оценката на нуждите им. За ефективната закрила на детето се изисква подход, обхващащ цялото общество. Всички съответни органи и служби следва да работят заедно, за да закрилят и подкрепят децата и техните висши интереси, поставяйки детето в центъра на усилията си. ⇒ Моделът „Barnahus“ за осигуряване на подходяща за децата среда, в която работят специалисти от всички съответни дисциплини, понастоящем е най-напредналият пример за съобразен с интересите на децата подход към правосъдието и за избягване на повторното превръщане на децата в жертви. Съответните разпоредби на настоящата директива се основават на принципите на този модел. Този модел има за цел да се гарантира, че всички деца, участващи в разследвания за насилие над деца или сексуална експлоатация на деца, се ползват от висококачествена оценка в обстановка, която съответства на нуждите на детето, подходяща психосоциална подкрепа и услуги за закрила на детето. С настоящата директива се прави опит да се гарантира, че всички държави членки спазват тези принципи, въпреки че в нея не се изисква от държавите членки да следват модела Barnahus като такъв. Когато са необходими медицински прегледи на детето за целите на наказателното разследване, например за събиране на доказателства за насилие, тези прегледи следва да бъдат ограничени до строго необходимото, за да се ограничи повторното травмиране. Това задължение не следва да възпрепятства други медицински прегледи, необходими за благоденствието на детето. ⇐ Децата жертви следва да имат лесен достъп до ⇒ правосъдие, съобразено с интересите на децата, ⇐ средства за правна защита и до мерки за решаването на конфликти на интереси в случаите, когато сексуалното насилие или сексуалната експлоатация на дете са били извършени в семейството. Когато по време на наказателно разследване или производство следва да бъде назначен специален представител на дете, тази роля може да бъде поета и от юридическо лице, институция или орган. Освен това децата жертви следва да бъдат защитени от налагането на наказания, например съгласно националното право относно проституцията, ако уведомят компетентните органи за своя случай. В допълнение участието на деца жертви в наказателното производство не следва, доколкото това е възможно, да им причинява допълнителни травми в резултат на разпитите или визуалния контакт с извършителите на престъплението. ⇒ Всички органи, участващи в производството, следва да бъдат обучени в областта на правосъдието, съобразено с интересите на децата. ⇐ Доброто разбиране на децата и тяхното поведение, когато са изправени пред травмиращи преживявания, би спомогнало да се осигури качествено събиране на доказателства и да се намали стресът за децата при предприемането на необходимите мерки. ⇒ Когато в наказателно производство участват деца жертви, съдът следва да вземе изцяло предвид тяхната възраст и зрялост при провеждането на производството и да гарантира, че то е достъпно и разбираемо за детето. ⇐

↓ 2011/93/ЕС съображение 31

⇒ НОВ

- (37) Държавите членки следва да ~~разгледат възможността за оказване на~~ ⇒ предоставят съобразена с нуждите и всеобхватна ⇐ краткосрочна и дългосрочна помощ на децата жертви. Всяка вреда, причинена от сексуално насилие и сексуална експлоатация на дете, е значителна и следва да ѝ бъде отделено внимание ⇒ възможно най-скоро след първия контакт на жертвата с органите. Незабавната помощ за жертвите преди и по време на наказателните разследвания и производства е от съществено значение за ограничаване на дългосрочната травма, свързана с претърпяното насилие. За да се улесни бързото предоставяне на помощ, включително определянето на съответните служби за подкрепа, държавите членки следва да издават насоки и протоколи за специалистите в областта на здравеопазването, образованието и социалните услуги, включително за персонала на телефонните линии за оказване на помощ ⇐. Поради естеството на вредата, причинена от сексуално насилие и сексуална експлоатация, оказването на помощ следва да продължи толкова дълго, колкото е необходимо за физическото и психологическото възстановяване на детето, и може да продължи до зряла възраст, ако това е необходимо. Следва да се разгледа възможността за разширяване на предоставянето на помощ и консултации и по отношение на родителите ⇒ , лицата, полагащи грижи, ⇐ или настойниците на децата жертви, когато те не са заподозрени във връзка със съответното престъпление, за да им се помогне да подпомогнат децата жертви по време на съответното производство.

↓ НОВ

- (38) Травмата, произтичаща от сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, често продължава в зряла възраст, водейки до дългосрочни последици, които често пречат на жертвите да съобщят за престъплението и да търсят помощ и подкрепа в продължение на години или дори десетилетия. Поради това държавите членки следва да предоставят съобразена с нуждите и всеобхватна краткосрочна и дългосрочна помощ не само за децата жертви, но и за възрастните, преживели сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца.

↓ 2011/93/ЕС съображение 32
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (39) ~~Рамково решение 2001/220/ПВР~~ ☒ С Директива 2012/29/ЕС се ☒ установява набор от права на жертвите в наказателното производство, сред които правото на защита и ⇒ правото на решение относно получаването ⇐ на обезщетение ⇒ от извършителя на престъплението ⇐. ⇒ В предложението за преразглеждане на Директивата за правата на жертвите се предвиждат целенасочени изменения на правата на всички жертви. ⇐ ~~Освен това~~ ☒ В допълнение към правата, установени с посочената директива, ☒ децата жертви на сексуално насилие,

сексуална експлоатация и ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, следва да имат достъп до правни консултации и — в съответствие с ролята на жертвите в съответната съдебна система — до процесуално представителство, включително с цел търсене на обезщетение. Подобни правни консултации и процесуално представителство биха могли да се предоставят и от компетентните органи за целите на търсене на обезщетение от държавата. Целта на правните консултации е жертвите да могат да получат информация и съвети за различните възможности, с които разполагат. Правните консултации следва да се предоставят от лице, получило подходящо юридическо обучение, без непременно да е юрист. Правните консултации и — в съответствие с ролята на жертвите в съответната съдебна система — процесуалното представителство следва да се предоставят безплатно най-малко в случаите, в които жертвата не разполага с достатъчно финансови средства, по начин, съвместим с вътрешните процедури на държавите членки.

↓ НОВ

(40) Центърът на ЕС по въпросите на сексуалното насилие над деца („Центърът на ЕС“), създаден с Регламент [...]/ЕС за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца]²⁸, следва да подкрепя държавите членки в техните усилия и задължения съгласно настоящата директива по отношение на предотвратяването и на помощта за жертвите. Той следва да улеснява обмена на най-добри практики в рамките на Съюза и извън него. Центърът на ЕС следва да насърчава диалога между всички съответни заинтересовани страни, за да подпомогне разработването на съвременни програми за предотвратяване. Освен това, като си сътрудничи с държавите членки и допринася за стандартизирането на събирането на данни относно сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца в целия Съюз, Центърът на ЕС следва да бъде от полза за подкрепата на основаната на доказателства политика както в областта на предотвратяването, така и на оказването на помощ за жертвите. Държавите членки следва да създадат национални органи или равностойни субекти, които считат за най-подходящи съгласно вътрешната си организация, като вземат предвид необходимостта от минимална структура с определени задачи, която да е в състояние да извършва оценки на тенденциите в областта на сексуалното насилие над деца, да събира статистически данни, да измерва резултатите от действията за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца и да докладва редовно за тези тенденции, статистически данни и резултати. Тези национални органи следва да служат като национални звена за контакт и в своята работа следва да възприемат интегриращ подход с участието на множество заинтересовани страни. Освен това държавите членки следва да създадат необходимите механизми на национално равнище, за да гарантират ефективна координация и сътрудничество при разработването и прилагането на мерки за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца — както онлайн, така и офлайн — между всички съответни публични и частни участници, както и да улесняват сътрудничеството с Центъра на ЕС и Комисията.

²⁸

COM(2022) 209 от 11.5.2022 г.

↓ НОВ

(41) Държавите членки могат да изберат да определят съществуващи органи или субекти, като например националните координиращи органи, вече определени в съответствие с Регламент [...]/.../ЕС *предложения регламент относно сексуалното насилие над деца*], като национални органи или равностойни механизми съгласно настоящата директива, доколкото това е съвместимо с необходимостта да се гарантира, че възложените им съгласно настоящата директива задачи се изпълняват ефективно и изцяло.

↓ 2011/93/ЕС съображение 33
(адаптиран)

⇒ НОВ

(42) Държавите членки следва да предприемат мерки за предотвратяването или забраната на действия, свързани с поощряването на сексуалното насилие над деца и сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца при пътувания и туризъм ~~на туризма е цел всеки е деца~~. Биха могли да бъдат разгледани различни възпиращи мерки, като например изготвянето и утвърждаването на кодекс на поведение и на механизми за саморегулация в туристическия отрасъл, създаването на етичен кодекс или „етикети за качество“ или установяването на изрична политика за туристическите организации за борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца при пътувания и туризъм ~~, които се борят туризма е цел всеки е деца~~. Държавите членки следва да използват инструментите, с които разполагат съгласно правото на ЕС, националното право и международните споразумения, с цел предотвратяване на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца при пътувания и туризъм през или към тяхната територия, по-специално като предприемат подходящи действия при получаване на съответна информация от трети държави, включително като извършват допълнителни проверки или издават отказ за влизане в контекста на Регламент (ЕС) 2018/1861 за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки²⁹.

²⁹ Регламент (ЕС) 2018/1861 на Европейския парламент и на Съвета от 28 ноември 2018 г. за създаването, функционирането и използването на Шенгенската информационна система (ШИС) в областта на граничните проверки, за изменение на Конвенцията за прилагане на Споразумението от Шенген и за изменение и отмяна на Регламент (ЕО) № 1987/2006 (ОВ L 312, 7.12.2018 г., стр. 14—55, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1861/oj>).

↓ 2011/93/ЕС съображение 34
(адаптиран)

⇒ нов

- (43) Държавите членки следва да разработят ~~или~~ засилят съществуващите политики за предотвратяване на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, включително посредством мерки за възпиране и намаляване на търсенето, което поощрява всички форми на сексуална експлоатация на деца, и мерки за намаляване на риска от това деца да станат жертви, чрез осведомителни кампании и кампании за повишаване на информираността за проблема, $\Rightarrow$ включително за родителите, лицата, полагащи грижи, и обществеността като цяло, $\Leftarrow$ както и програми за научни изследвания и образователни програми. В тези инициативи държавите членки следва да възприемат подход, в основата на който са правата на децата. Следва да се обърне внимание на необходимостта да се гарантира, че кампаниите за повишаване на осведомеността за проблема, които са предназначени за деца, са подходящи и достатъчно лесни за разбиране $\Rightarrow$, както и че са съобразени със специфичните потребности на децата от различните възрастови групи, включително децата в предучилищна възраст. При превантивните мерки следва да се възприеме цялостен подход към явлението сексуално насилие над деца и сексуална експлоатация на деца, като се обърне внимание на неговите онлайн и офлайн измерения и се мобилизират всички съответни заинтересовани страни. По-специално по отношение на онлайн измерението мерките следва да включват развиването на умения за цифрова грамотност, включително критично взаимодействие с цифровия свят, за да се помогне на потребителите да установяват опитите за онлайн сексуално насилие над деца и да реагират спрямо тях, да търсят подкрепа и да предотвратяват извършването на такова насилие. Особено внимание следва да се обърща на предотвратяването на сексуалното насилие над деца и сексуалната експлоатация на деца, за които се полагат грижи в учреждение като част от група, а не в контекста на грижи от семеен тип $\Leftarrow$. $\boxtimes$ Когато такива все още не съществуват, следва $\boxtimes$ ~~следва~~ да се разгледа възможността за създаването на $\Rightarrow$ специални $\Leftarrow$ линии за помощ или горещи линии.

↓ 2011/93/ЕС съображение 35
(адаптиран)

- (44) Що се отнася до системата за съобщаване на случаи на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца и оказване на помощ на деца в нужда, горещите телефонни линии с номер 116 000 за изчезнали деца, 116 006 за жертви на престъпление и 116 111 за телефонни линии за оказване на помощ на деца, въведени с Решение 2007/116/ЕО на Комисията ~~от 15 февруари 2007 г. за резервиране на националния номерационен обхват, започващ със 116, за хармонизирани номера при хармонизираните услуги със социална значимост~~³⁰, следва да бъдат популяризирани и да бъде отчитан опитът, свързан с тяхното функциониране.

³⁰ Решение 2007/116/ЕО на Комисията от 15 февруари 2007 г. за резервиране на националния номерационен обхват, започващ със 116, за хармонизирани номера при хармонизираните услуги със социална значимост (ОВ L 49, 17.2.2007 г., стр. 30, ELI: [http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/dec/2007/116(1)/oj)).

↓ НОВ

(45) Организациите, действащи в обществен интерес в борбата със сексуалното насилие над деца, като например членовете на мрежата на Международната асоциация на горещите линии в интернет (INHOPE), от години работят в няколко държави членки, като си сътрудничат с правоприлагащите органи и доставчиците за улесняване на процеса по съобщаване за онлайн материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и премахването им. Работата в тази насока противодейства на повторното превръщане в жертва чрез ограничаване на разпространението на незаконни материали онлайн и може да осигурява на правоприлагащите органи доказателства за извършени престъпления. Правната рамка, в която те функционират, обаче се различава значително в отделните държави членки и в много случаи липсва по отношение на определянето на задачите, които тези организации могат законно да изпълняват, както и по отношение на съответните условия. Държавите членки следва да могат да предоставят разрешение на тези организации да изпълняват съответни задачи, и по-специално да обработват материали, съдържащи сексуално насилие над деца, като в този случай обработването следва да не се счита за „неправомерно“. Подобни разрешения се насърчават, тъй като с тях се повишава правната сигурност, увеличават се максимално полезните взаимодействия между националните органи и други участници в борбата със сексуалното насилие над деца и се утвърждават правата на жертвите, като се премахват материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, от общественото цифрово пространство.

↓ 2011/93/ЕС съображение 36
(адаптиран)

⇒ НОВ

(46) Специалистите, които има вероятност да влязат в контакт с деца жертви на сексуално насилие и сексуална експлоатация, следва да бъдат подходящо обучени да откриват и да работят с такива жертви. ⇒ За да се гарантира правосъдие, съобразено с интересите на детето, по време на разследването и наказателното преследване на случаи на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, това ⇐ Това обучение следва да се насърчава за следните категории, когато е вероятно да влязат в контакт с деца жертви: полицейски служители, прокурори, адвокати, магистрати и съдебни служители, персонал, предоставящ медицински грижи и грижи за деца, ⇒ специалисти в сектора на образованието, включително в областта на образованието и грижите в ранна детска възраст, социалните услуги, доставчици на услуги за подкрепа на жертвите и услуги за възстановително правосъдие, ⇐ но може да включва и други групи лица, които биха могли да се сблъскат със случаи на деца жертви на сексуално насилие и сексуална експлоатация в работата си.

↓ 2011/93/ЕС съображение 37

(47) За да се предотвратят сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, на извършителите на сексуални престъпления следва да се предлагат програми

или мерки за намеса, насочени към тях. Тези програми или мерки за намеса следва да се основават на широк и гъвкав подход, насочен към медицинските и психо-социалните аспекти, и не следва да имат задължителен характер. Тези програми или мерки за намеса не засягат програмите и мерките за намеса, наложени от компетентните съдебни органи.

↓ 2011/93/ЕС съображение 38

⇒ НОВ

- (48) ~~Не се предвижда автоматично право на участие в програмите или мерките за намеса.~~ Всяка държава членка следва да реши кои са подходящите програми или мерки за намеса. ⇒ В случай на лица, които се опасяват, че биха могли да извършат престъпление, тези програми или мерки следва да бъдат достъпни в съответствие с националните стандарти в областта на здравеопазването. ⇐

↓ 2011/93/ЕС съображение 39
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (49) За да се предотврати и сведе до минимум рецидивизмът, извършителите на престъпления следва да бъдат подложени на оценка на опасността, която представляват, и на възможните рискове от повтаряне на сексуалните престъпления срещу деца. Правилата за такава оценка, като вида орган, компетентен да разпорежи и да извърши оценката, или момента по време на наказателното производство или след него, когато следва да се извърши оценката, както и правилата за ефективни програми или мерки за намеса, предложени въз основа на тази оценка, следва да са съобразени с вътрешните процедури на държавите членки. Със същата цел за предотвратяване и свеждане до минимум на рецидивизма извършителите на престъпления следва също така да имат достъп до ефективни програми или мерки за намеса на доброволна основа. Тези програми или мерки за намеса следва да са отделени от националните схеми, създадени за лечението на хора, страдащи от ~~психични разстройства~~ ⇒ проблеми, свързани с психичното здраве, и следва да бъдат достъпни и финансово приемливи в съответствие с националните стандарти в областта на здравеопазването, например по отношение на допустимостта на разходите за възстановяване по линия на здравните системи на държавите членки ⇐.

↓ 2011/93/ЕС съображение 40
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (50) Когато това е целесъобразно предвид заплахата, която те представляват, и възможните рискове от повторно извършване на престъпление, осъдените извършители не следва да се допускат, временно или постоянно, до упражняването най-малко на професионални дейности, които включват пряк и

редовен контакт с деца ⇨ , или в организации, които работят за деца, или организации, действащи в обществен интерес в борбата със сексуалното насилие над деца. ⇨ . ~~Работодателите имат правото да бъдат информирани при~~ ⇨ При ⇨ наемането на работа, свързана с пряк и редовен контакт с деца, ⇨ работодателите следва да изискват информация ⇨ относно съществуващи присъди за сексуални престъпления срещу деца, вписани в регистрите за съдимост, или относно съществуващи мерки, свързани с лишаване от права за упражняване на професия или дейност. За целите на настоящата директива понятието „работодатели“ следва да включва и лица, управляващи организация, която участва активно в предоставянето на доброволчески труд, свързан с надзор ~~или~~ грижи за деца, който включва пряк и редовен контакт с деца ⇨ , включително общностни структури като училища, болници, служби за социални грижи, спортни клубове или религиозни общности ⇨ . Начините за предоставяне на тази информация, например достъп чрез засегнатото лице, както и точното съдържание на тази информация, значението на понятията „организиран доброволчески дейности“ и „пряк и редовен контакт с деца“ следва да се установят в съответствие с националното право. ⇨ Информацията, предавана от един компетентен орган на друг, следва обаче да съдържа най-малко всички съответни записи, съхранявани от която и да е държава членка в нейните национални регистри за съдимост, и всички съответни записи, които лесно могат да бъдат получени от трети държави, като например информация, която може да бъде получена от Обединеното кралство чрез канала, създаден в съответствие с част трета, дял IX от Споразумението за търговия и сътрудничество между Европейския съюз и Европейската общност за атомна енергия, от една страна, и Обединеното кралство Великобритания и Северна Ирландия, от друга страна³¹. ⇨

↓ 2011/93/ЕС съображение 41

⇨ НОВ

- (51) ⇨ В областта на сексуалното насилие над деца е особено широко разпространено и обезпокоително явлението, при което извършители получават отново достъп до деца след осъдителна присъда или лишаване от права за упражняване на професия или дейност чрез преместване в друга юрисдикция. Поради това е от решаващо значение да се предприемат всички необходими мерки за предотвратяване на това явление. ⇨ Като се зачитат различните правни традиции на държавите членки, в настоящата директива се взема предвид обстоятелството, че достъпът до регистрите за съдимост се разрешава единствено от компетентните органи или от засегнатото лице. Настоящата директива не установява задължение за промяна на националните системи, уреждащи регистрите за съдимост или средствата за достъп до тези регистри.

³¹ ОВ L 149, 30.4.2021 г., стр. 10, ELI: [http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689\(1\)/oj](http://data.europa.eu/eli/agree_international/2021/689(1)/oj).

↓ 2011/93/ЕС съображение 42

⇒ НОВ

- (52) ⇒ За информация, която не е налична или все още не е налична в ECRIS, например информация относно извършители, които са граждани на трети държави, до пълното прилагане на Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и на Съвета³², държавите членки следва да използват други канали, за да предоставят цялата съответна информация на работодателите, които наемат на работа, свързана с пряк и редовен контакт с деца. ⇐ Целта на настоящата директива не е да хармонизира правилата относно съгласието на засегнатото лице при обмен на информация от регистрите за съдимост, т.е. дали следва да се изисква съгласие. Независимо от това дали такова съгласие се изисква съгласно националното право, настоящата директива не установява нови задължения за изменение на националното право и националните процедури във връзка с това.
-

↓ 2011/93/ЕС съображение 43
(адаптиран)

- (53) Държавите членки могат да разгледат възможността за приемане на допълнителни административни мерки по отношение на извършителите, като например вписването на лица, осъдени за престъпленията, посочени в настоящата директива, в регистри на извършителите на сексуални престъпления. Достъпът до тези регистри следва да подлежи на ограничения в съответствие с националните конституционни принципи и приложимите стандарти за защита на данните, например чрез ограничаване на достъпа до съдебните ~~и~~ или правопривагащите органи.
-

↓ 2011/93/ЕС съображение 44
(адаптиран)

⇒ НОВ

- (54) Държавите членки ~~се насърчават~~ ⇒ следва да предприемат необходимите мерки ⇐ в сътрудничество с гражданското общество ~~да създадат~~ ☒ за създаване на ☒ механизми за събиране на данни ~~или центрове~~ на национално, местно или регионално равнище за целите на наблюдението и оценката на явлението сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца ⇒, като се основават и на по-широките задължения за събиране на данни, определени в Директива [...] [Директивата за правата на жертвите, преработен текст] и Регламент (ЕС) [Регламента за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца] ⇐. За да може да оцени правилно резултатите от действията за борба срещу сексуалното насилие и
-

³² Регламент (ЕС) 2019/816 на Европейския парламент и Съвета от 17 април 2019 г. за създаване на централизирана система за установяване на държавите членки, разполагащи с информация за присъди срещу граждани на трети държави и лица без гражданство (ECRIS-TCN), с цел допълване на Европейската информационна система за съдимост и за изменение на Регламент (ЕС) 2018/1726 (ОВ L 135, 22.5.2019 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2019/816/oj>).

сексуалната експлоатация ~~и детската порнография~~ на деца и материалите, съдържащи сексуално насилие над деца , Съюзът следва да продължи да развива своята дейност в областта на методологиите и методите за събиране на данни с цел изготвяне на съпоставими статистики. ⇨ Центърът на ЕС, като главен център за знания относно сексуалното насилие над деца в Съюза, следва да играе ключова роля в това отношение. ⇐

↓ 2011/93/ЕС съображение 45

- (55) Държавите членки следва да предприемат необходимите действия за създаването на информационни услуги, за да предоставят информация за начините за разпознаване на признаци за сексуално насилие и сексуална експлоатация.

↓ 2011/93/ЕС съображение 46
(адаптиран)

- (56) ~~Детската порнография, която представлява изображения на сексуално насилие над деца, е~~ Материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, са особен вид съдържание, което не може да се счита за изразяване на мнение. За целите на борбата срещу ~~детската порнография~~ тях е необходимо да се намали разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, като се затрудни качването на такова съдържание в общодостъпната мрежа от страна на извършителите на престъпления. Следователно е необходимо да се предприемат действия за премахване на съдържанието и за задържане на виновните за създаването, разпространението или свалянето на ~~изображения на~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца. С цел да се подкрепят усилията на Съюза в борбата срещу ~~детската порнография~~ материалите, съдържащи сексуално насилие над деца, държавите членки следва да положат всички възможни усилия да си сътрудничат с трети държави за премахването на такова съдържание от сървърите на територията на такива трети държави.

↓ НОВ

- (57) Усилията на държавите членки за намаляване на разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, включително чрез сътрудничество с трети държави съгласно настоящата директива, не следва да засягат Регламент (ЕС) 2022/2065, Регламент (ЕС) 2021/1232 и [...]/.../Регламента за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца]. По отношение на онлайн съдържанието, което съставлява или с което се улеснява извършването на престъпленията, посочени в настоящата директива, ще се прилагат мерките относно незаконното съдържание съгласно Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета³³.

³³ Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1).

- (58) Въпреки тези усилия обаче на държавите членки , когато оригиналните материали не се намират на територията на Съюза, премахването на ~~съдържание~~ ~~е детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, при източника често пъти е невъзможно, защото държавата, в която са хоствани сървърите, не желае да сътрудничи или защото премахването на материалите от засегнатата държава отнема твърде много време. Може да се създадат и механизми за блокиране на достъпа от територията на Съюза до интернет страници, за които е установено, че съдържат или на тях се ~~разпространява~~ ~~детска порнография~~ разпространяват материали, съдържащи сексуално насилие над деца . Мерките, предприети от държавите членки в съответствие с настоящата директива, за премахване или, когато това е възможно, блокиране на уебсайтове, съдържащи ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца , може да се основават на различни видове публични действия, като например законодателни, незаконодателни, съдебни или други. В този контекст настоящата директива не засяга доброволните действия, предприемани от интернет отрасъла за предотвратяване на неправомерното използване на неговите услуги или оказването на всякаква подкрепа за осъществяване на такива действия от държавите членки. Която и основа за действие или метод да бъдат избрани, държавите членки следва да гарантират, че действието или методът осигуряват подходящо равнище на правна сигурност и предвидимост на потребителите и доставчиците на услуги. За премахването и блокирането на съдържание с насилие над деца следва да се установи сътрудничество между публичните органи, което впоследствие да бъде засилено, като целта е да се гарантира, че националните списъци на уебсайтове с материали, съдържащи ~~детска порнография~~ сексуално насилие над деца , са възможно най-изчерпателни, и да се избегне двойната работа. При всички тези действия трябва да се вземат под внимание правата на крайните потребители и да се съблюдают съществуващите правни и съдебни процедури, както и Европейската конвенция за защита на правата на човека и основните свободи и Хартата на основните права на Европейския съюз. ~~В рамките на Програмата за по-безопасен интернет бе създадена мрежа от горещи линии, чиято цел е събирането на информация и осигуряването на покритие и обмен на съобщения за различните видове незаконно съдържание онлайн.~~ ⇒ Съфинансираната от ЕС мрежа от горещи линии³⁴ обработва подадените анонимно от обществеността съобщения за предполагаеми материали, съдържащи сексуално насилие над деца, и си сътрудничи с правоприлагащите органи и промишлеността на национално, европейско и световно равнище, за да гарантира бързото премахване на този вид съдържание. ⇐

³⁴

Понастоящем в рамките на програмата „Цифрова Европа“.

↓ 2011/93/ЕС съображение 48

~~48. Настоящата директива цели да измени и разшири разпоредбите на Рамково решение 2004/68/ПВР. Тъй като измененията, които трябва да се направят, са значителни по брой и по естество, е цел постигане на яснота рамковото решение следва да се замени изцяло по отношение на държавите членки, участващи в приемането на настоящата директива.~~

↓ 2011/93/ЕС съображение 49
(адаптиран)

(59) Доколкото целта на настоящата директива, а именно борбата срещу сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, както и срещу ~~детската порнография~~ материалите, съдържащи сексуално насилие над деца , не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки ~~чрез самостоятелни действия~~, а поради обхвата и последиците от действието може да бъде постигната по-добре на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, уреден в член 5 от Договора за Европейския съюз. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящата директива не надхвърля необходимото за постигане на тази цел.

↓ 2011/93/ЕС съображение 50

(60) Настоящата директива зачита основните права и съблюдава принципите, признати по-специално в Хартата на основните права на Европейския съюз, и по-специално правото на защита на човешко достойнство, забраната на изтезанията и на нечовешкото или унижително отношение или наказание, правата на детето, правото на свобода и сигурност, правото на свобода на изразяване и на информация, правото на защита на личните данни, правото на ефективни правни средства за защита и на справедлив съдебен процес, както и принципите на законност и пропорционалност на престъплението и наказанието. Настоящата директива се стреми да гарантира пълното спазване на тези права и принципи и трябва да бъде приложена съответно.

↓ 2011/93/ЕС съображение 51

~~51. В съответствие с член 3 от Протокол (№ 21) относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Обединеното кралство и Ирландия са нотифицирали желанието си да участват в приемането и прилагането на настоящата директива.~~

↓ НОВ

(61) [В съответствие с член 3 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Ирландия [, с писмо от ...] е нотифицирала желанието си да участва в приемането и прилагането на настоящата директива.]

ИЛИ

[В съответствие с членове 1 и 2 и с член 4а, параграф 1 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.]

↓ 2011/93/ЕС съображение 52

(62) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол ~~№ 22~~ относно позицията на Дания, приложен към Договора за Европейския съюз и към Договора за функционирането на Европейския съюз, Дания не участва в приемането на настоящата директива и не е обвързана от нея, нито от нейното прилагане.

↓ НОВ

(63) Задължението за транспониране на настоящата директива в националното законодателство трябва да бъде ограничено до разпоредбите, които представляват изменение по същество в сравнение с предходната директива. Задължението за транспониране на разпоредбите, които не са изменени, произтича от предходната директива.

↓ НОВ

(64) Настоящата директива следва да не засяга задълженията на държавите членки по отношение на срока за транспониране в националното законодателство на директивата, посочена приложение I,

ПРИЕХА НАСТОЯЩАТА ДИРЕКТИВА:

Член 1

Предмет

С настоящата директива се установяват минимални правила за определянето на престъпленията и наказанията в областта на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, ~~детската порнография~~ материалите съдържащи сексуално насилие над деца, и установяването на контакт с деца за сексуални цели. С нея също така се въвеждат разпоредби с цел засилване на превенцията по отношение на тези престъпления и засилване на защитата на жертвите от тях.

Член 2

Определения

За целите на настоящата директива се прилагат следните определения:

- 1) „дете“ означава всяко лице на възраст под 18 години;
- 2) „възраст за изразяване на съгласие за сексуални действия“ означава възрастта, под която в съответствие с националното право е забранено извършването на сексуални действия с дете;
- 3) ~~„детска порнография“~~ материал, съдържащ сексуално насилие над деца означава:
  - а) всякакъв материал, който нагледно изобразява дете, участващо в прояви на реално или симулирано открито сексуално поведение;
  - б) изображение на половите органи на дете за предимно сексуални цели;
  - в) всякакъв материал, който нагледно изобразява лице, което изглежда като дете, което участва в прояви на реално или симулирано открито сексуално поведение, или всяко изображение на половите органи на лице, което изглежда като дете, за предимно сексуални цели; ~~или~~
  - г) реалистични изображения , възпроизвеждане или представяне на дете, участващо в прояви на открито сексуално поведение, или ~~реалистични изображения~~ на половите органи на дете за предимно сексуални цели;

↓ НОВ

д) всякакъв материал, независимо от формата му, предназначен за предоставяне на съвети, насоки или инструкции относно начините за извършване на сексуално насилие или сексуална експлоатация на деца или установяване на контакт с деца;

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

- (4) „детска експлоатация чрез проституция“ означава използването на дете за сексуални действия, при което се дават или обещава пари или друга форма на възнаграждение или отплата в замяна на участието на детето в сексуални действия, без значение дали това плащане, обещание или отплата са насочени към детето или към трето лице;
- (5) „~~порнографско~~ представление със сексуално насилие над деца “ означава представяне на живо, предназначено за публика, включително посредством информационни и комуникационни технологии, на:
- а) дете, участващо в прояви на реално или симулирано открито сексуално поведение; или
  - б) половите органи на дете за предимно сексуални цели;
- (6) „юридическо лице“ означава образувание, което има юридическа правосубектност съгласно приложимото право, с изключение на държави или публични органи, които упражняват държавна власт, и на публични международни организации; ;
-

↓ НОВ

- (7) „услуга на информационното общество“ означава „услуга“ съгласно определението в член 1, буква б) от Директива (ЕС) 2015/1535³⁵;
- (8) „върстници“ означава лица, които са на сходна възраст и със сходно психологическо и физическо развитие или зрялост.

---

³⁵ Директива (ЕС) 2015/1535 на Европейския парламент и на Съвета от 9 септември 2015 г., установяваща процедура за предоставянето на информация в сферата на техническите регламенти и правила относно услугите на информационното общество (кодифициран текст) (ОВ L 241, 17.9.2015 г., стр. 1—15).

Член 3

Престъпления, свързани със сексуално насилие

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че деянията, посочени в параграфи 2—~~6~~ ⇒ 8 ⇐, са наказуеми.
2. Склоняването за сексуални цели на дете, което не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, да е свидетел на сексуални действия, дори и то да не участва в тях, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година.
3. Склоняването за сексуални цели на дете, което не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, да е свидетел на сексуално насилие, дори и то да не участва в него, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от две години.
4. Извършването на сексуални действия с дете, което не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, ⇒ или принуждаването на детето да извърши сексуални действия с друго лице ⇐ се наказва ⊗ т ⊗ с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от ~~пет~~ ⇒ осем ⇐ години.
5. Извършването на сексуални действия с дете, когато:
  - а) е извършена злоупотреба с установени отношения на доверие, власт или влияние върху детето, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от ~~осем~~ ⇒ десет ⇐ години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от ~~пет~~ ⇒ шест ⇐ години, ако детето е навършило тази възраст; или
  - б) е извършена злоупотреба с особено уязвимо положение на детето, по-специално поради умствено или физическо увреждане или положение на зависимост, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от ~~осем~~ ⇒ десет ⇐ години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от ~~пет~~ ⇒ шест ⇐ години, ако детето е навършило тази възраст; или
  - в) е използвана принуда, сила или заплашване, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от ~~десет~~ ⇒ дванадесет ⇐ години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от ~~пет~~ ⇒ седем ⇐ години, ако детето е навършило тази възраст.
6. Използването на принуда, сила или заплашване спрямо дете с цел то да участва в сексуални действия с трето лице се наказва с лишаване от свобода с

максимален срок не по-малко от ~~десет~~ ⇒ дванадесет ⇐ години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от ~~пет~~ ⇒ седем ⇐ години, ако детето е навършило тази възраст.

↓ НОВ

7. Следното умишлено деяние се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от дванадесет години:
- а) извършването с дете, ненавършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, на акт на вагинално, анално или орално проникване от сексуално естество, с телесна част или предмет;
  - б) принуждаването на дете, ненавършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, да извърши с друго лице акт на вагинално, анално или орално проникване от сексуално естество, с телесна част или предмет.
8. Когато детето е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, но не е съгласно с акта, деянието, посочено в параграф 7, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от десет години.
9. За целите на параграф 8 държавите членки гарантират, че:
- а) под акт, извършен без съгласие, се разбира акт, който е извършен, без детето доброволно да е дало съгласие в резултат на свободната му воля, оценена в контекста на заобикалящите го обстоятелства, или когато детето не е в състояние да формира свободна воля поради наличието на някое от обстоятелствата, посочени в параграф 5, или поради други обстоятелства, включително физическото или психическото състояние на детето, като например състояние на безсъзнание, интоксикация, вцепенение, болест или телесна повреда;
  - б) съгласието може да бъде оттеглено по всяко време преди и по време на акта;
  - в) липсата на съгласие не може да бъде опровергана единствено от мълчанието на детето, неговата словесна или физическа несъпротива или минало сексуално поведение.

Член 4

Престъпления, свързани със сексуална експлоатация

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че умишлените деяния, посочени в параграфи 2—7, са наказуеми.
2. Склоняването или наемането на дете за участие в ~~порнографски~~ представления със сексуално насилие над деца , или извличането на печалба или експлоатирането по друг начин на дете с такава цел се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от пет години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от две години, ако детето е навършило тази възраст.
3. Използването на принуда или сила спрямо дете с цел участие в ~~порнографски~~ представления със сексуално насилие над деца или заплашването на дете с такава цел се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от осем години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от пет години, ако детето е навършило тази възраст.
4. Съзнателното присъствие на ~~порнографски~~ представления със сексуално насилие над деца , в които участва дете, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от две години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от една година, ако детето е навършило тази възраст.
5. Склоняването или наемането на дете за участие в експлоатация чрез ~~детска~~ проституция или извличането на печалба, или експлоатирането по друг начин на дете с такава цел се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от осем години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от пет години, ако детето е навършило тази възраст.
6. Използването на принуда или сила спрямо дете за експлоатация чрез ~~цел-детска~~ проституция или заплашването на дете с такава цел се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от десет години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от пет години, ако детето е навършило тази възраст.
7. Извършването на сексуални действия с дете в условията на експлоатация чрез ~~детска~~ проституция се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от ~~пет~~ осем години, ако детето не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и не по-малко от ~~две~~ четири години, ако детето е навършило тази възраст.

Член 5

Престъпления, свързани с ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че умишлените деяния, посочени в параграфи 2—6, са наказуеми, когато са извършени неправомерно.
2. Придобиването или притежаването на ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година.
3. Съзнателното получаване на достъп до ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, посредством информационни и комуникационни технологии се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година.
4. Дистрибуцията, разпространението или предаването на ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от две години.
5. Предлагането, доставянето или осигуряването на ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от две години.
6. Създаването на ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от три години.

7. За целите на параграф 1 деянията, посочени в параграфи 2, 3 и 4, не се считат за извършени неправомерно, по-специално когато са извършени от установена в държава членка организация, действаща в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, която е получила разрешение от компетентните органи на тази държава членка, или от името на тази организация и на нейна отговорност, когато тези действия са извършени в съответствие с условията, определени в това разрешение.

Тези условия могат да включват изискването организациите, които получават такива разрешения, да разполагат с необходимия експертен опит и да са независими, да съществуват подходящи механизми за докладване и надзор, за да се гарантира, че организациите действат експедитивно, старателно и в

обществен интерес, както и че организациите използват сигурни канали за комуникация, за да извършват действията, обхванати от разрешението.

8. Държавите членки гарантират, че с разрешенията за организация, действаща в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, посочени в параграф 7, се разрешават някои или всички от следните дейности:

- а) получаване и анализ на сигнали за материали, за които се подозира, че съдържат сексуално насилие над деца, подадени до тях от жертви, онлайн потребители или други организации, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца;
- б) незабавно уведомяване на съответния правоприлагащ орган на държавата членка, в която се хоства материалът, за сигнала за незаконно съдържание;
- в) сътрудничество с организации, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца и оправомощени да получават сигнали за материали, за които се подозира, че съдържат сексуално насилие над деца, в съответствие с буква а), в държавата членка или третата държава, в която се хоства материалът;
- г) извършване на търсения в публично достъпни материали в хостинг услуги с цел откриване на разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, като се използват сигналите за материали, за които се подозира, че съдържат сексуално насилие над деца, посочени в буква а), или по искане на жертва.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

9. Държавите членки решават по своя преценка дали настоящият член да се прилага за случаи, свързани с ~~детска порнография~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца , посочени в член 2, точка 3, буква в) (буква в), подточка iii), когато лицето, изглеждащо като дете, е в действителност на 18 или повече години в момента на изобразяването.

10. ~~Държавите членки решават по своя преценка дали параграфи 2 и 6 от настоящия член да се прилагат за случаи, при които е установено, че порнографският материал, посочен в член 2, буква в), подточка iv), е създаден и се притежава само от създателя за негова лична употреба, доколкото никакъв порнографски материал по член 2, буква в), подточки i), ii) или iii) не е използван за целите на създаването му и при условие че няма риск от разпространение на материала.~~

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 6

Установяване на контакт с деца за сексуални цели

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че следното умишлено деяние, извършено от възрастен, ~~е наказуемо~~ се наказва, както следва :

- а) ~~предложението~~ предлагането , посредством информационни и комуникационни технологии, ~~от страна на възрастен~~ на онлайн или лична среща на дете ~~да се срещне с дете, което не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия,~~ с цел извършване на някое от престъпленията, посочени в член 3, ~~параграф~~ параграфи 4 , 5, 6 и 7 и член 5, параграф 6, когато това предложение е последвано от материални действия, водещи до такава среща, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година;

↓ НОВ

- б) ако е използвана принуда, сила или заплашване, деянието, посочено в буква а), се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от две години.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че всеки опит за извършване на престъпленията, посочени в член 5, параграфи 2 и 3, посредством информационни и комуникационни технологии от страна на възрастен чрез установяване на контакт с дете, ~~което не е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия,~~ за да получи от него ~~детска порнография,~~ материали, съдържащи сексуално насилие над деца ~~изобразяваща това дете, е наказуем~~ се наказва   с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от шест месеца .

↓ НОВ

Ако е използвана принуда, сила или заплашване, деянието, посочено в първа алинея, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че всеки опит за извършване на престъпленията, посочени в член 4, параграфи 2 и 5, посредством информационни и комуникационни технологии от страна на възрастен, който е станал причина за участието на дете в представения със сексуално насилие над деца и експлоатация чрез проституция, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от шест месеца.

Ако е използвана принуда, сила или заплашване, деянието, посочено в първа алинея, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година.

↓ НОВ

Член 7

Предлагане на заплащане за извършване на сексуално насилие

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че умишленото обещаване или даване на пари или друга форма на възнаграждение или отплата на лице, за да бъде то накарано да извърши някое от престъпленията, изброени в член 3, параграфи 4—8, член 4, параграфи 2 и 3 и член 5, параграф 6, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от три години.

↓ НОВ

Член 8

Управление на онлайн услуга за целите на сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца

Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че умишленото управление или администриране на услуга на информационното общество, която е предназначена да улесни или насърчи извършването на някое от престъпленията, посочени в членове 3—7, се наказва с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от една година.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 9

Подбудителство, помагачество и опит

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че подбудителството или помагачеството за извършване на някое от престъпленията, посочени в членове 3—~~6~~ ⇒ 8 ⇐, са наказуеми.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че опитът за извършване на някое от престъпленията, посочени в член 3, параграфи 4, 5 ~~и~~ ⇐, ⇐ 6, ⇒ 7 и 8, ⇐ член 4, параграфи 2, 3, 5, 6 и 7 ~~и~~ ⇐, ⇐ член 5, параграфи 4, 5 и 6 ⇒, член 7 и член 8 ⇐, е наказуем.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 10

Сексуални действия по взаимно съгласие

1. Държавите членки решават по своя преценка дали член 3, параграфи 2 и 4 да се прилагат към сексуалните действия по взаимно съгласие между ⇐ връстници ⇐ деца, които са на сходна възраст и съгласно психологическо и физическо развитие или зрялост, доколкото при тези действия няма насилие.
2. Държавите членки решават по своя преценка дали член 4, параграф 4 да се прилага към порнографско представление, което се провежда в рамките на връзка по взаимно съгласие, когато детето е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, или между ⇐ връстници ⇐ деца, които са на сходна възраст и съгласно психологическо и физическо развитие или зрялост, доколкото при тези действия няма насилие или експлоатация или не са дадени пари или друга форма на възнаграждение или отплата в замяна на порнографското представление ⇐ представлението ⇐.
3. Държавите членки решават по своя преценка дали член 5, параграфи 2 ⇒, 3, 4 ⇐ и 6 да се прилагат към създаването, придобиването ⇐, ⇐ ~~или~~ притежаването ⇒ или достъпа до ⇐ на материал ~~с участието на~~ ⇒, в който участват само: ⇐

☒ а) ☒ деца, които са навършили възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия ☒ , или ☒

⇒ б) деца, навършили възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, и техни връстници, ⇐

когато този материал е създаден и се притежава със съгласието на ~~тези~~ ☒ участващите ☒ деца и само за лична употреба на ~~защитените~~ ☒ участващите ☒ лица, доколкото при тези действия няма насилие.

↓ НОВ

4. Държавите членки решават по своя преценка дали член 6 да се прилага по отношение на предложения, разговори, контакти или обмен между връстници.

5. За целите на параграфи 1—4 може да се счита, че дете, което е навършило възрастта за изразяване на съгласие за сексуални действия, е дало съгласието си за дадени действия само когато съгласието е дадено доброволно в резултат на свободната воля на детето, оценена в контекста на заобикалящите го обстоятелства.

Съгласието може да бъде оттеглено по всяко време.

Липсата на съгласие не може да бъде опровергана единствено от мълчанието на детето, неговата словесна или физическа несъпротива или минало поведение.

6. Споделянето на интимни изображения или видеоматериали на дадено лице с неговото съгласие не може да се тълкува като съгласие за по-нататъшно споделяне или разпространение на същото изображение или видеоматериал.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 11

Квалифициращи обстоятелства

Доколкото посочените по-долу обстоятелства не са част от състава на престъпленията, посочени в членове 3— ⇒ 9 ⇐ 7, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че в съответствие с приложимите разпоредби на националното право следните обстоятелства могат да се считат за квалифициращи обстоятелства във връзка със съответните престъпления, посочени в членове 3— ⇒ 9 ⇐ 7:

а) престъплението е извършено спрямо дете в особено уязвимо положение, например дете с умствено или физическо увреждане, в положение на зависимост или в състояние на физическа или умствена неспособност;

- б) престъплението е извършено от член на семейството, от лице, което съжителства с детето, или от лице, което е злоупотребило с установени отношения на доверие , ~~или~~ власт или влияние върху детето;
- в) престъплението е извършено от няколко лица, които са действали заедно;
- г) престъплението е извършено в рамките на престъпна организация по смисъла на Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета ~~от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност~~³⁶;
- д) извършителят вече е осъждан за престъпления от същия характер;
- е) извършителят умишлено или по непредпазливост е застрашил живота на детето; ~~или~~
- ж) престъплението включва тежка проява на насилие или е причинило значителна вреда на детето ; =

↓ НОВ

- з) престъплението е извършено повече от веднъж;
- и) престъплението е извършено с използване на оръжие или заплаха за използване на оръжие; или
- й) престъплението е извършено чрез принуждаване на жертвата да приеме, използва или да бъде под въздействието на наркотици, алкохол или други упойващи вещества.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 12

Лишаване от право на упражняване на професия или дейност вследствие на присъда

1. За да се избегне рискът от повторно извършване на престъпления, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че физическо лице, което е било осъдено за някое от престъпленията, посочени в членове 3— 9 7, може временно или постоянно да бъде лишено от правото да упражнява най-малко професионални дейности, които включват преки и редовни контакти с деца.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че от работодателите, когато наемат на работа лице за професионални или организирани доброволчески дейности, свързани с преки и редовни контакти с деца, и от   организациите, действащи в обществен интерес срещу сексуалното насилие над деца, когато наемат персонал, ~~имат правото~~

³⁶ ~~Рамково решение 2008/841/ПВР на Съвета от 24 октомври 2008 г. относно борбата с организираната престъпност (ОВ L 300, 11.11.2008 г., стр. 42).~~

⇒ се изисква ⇐ да поискат информация в съответствие с националното право, чрез всякакви подходящи средства, като например достъп при поискване или чрез засегнатото лице, за съществуването на осъдителни присъди за някое от престъпленията, посочени в членове 3— ⇐ 9 ⇐ 7, вписани в регистрите за съдимост, или за наличието на всякакво лишаване от право на упражняване на професия или дейност, свързани с преки и редовни контакти с деца, произтичащо от такива осъдителни присъди.

3. За целите на прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член ⇐, когато това бъде поискано от компетентните органи, ⇐ Държавите ⊗ държавите ⊗ членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че за целите на прилагането на параграфи 1 и 2 от настоящия член предаването на информацията ⊗ информация ⊗ за съществуването на осъдителни присъди за някое от престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇐ ⇐ 9 ⇐, или за лишаване от право на упражняване на професия или дейност, свързани с преки и редовни контакти с деца, произтичащо от такива осъдителни присъди, се предава в съответствие с процедурите, посочени в Рамково решение 2009/315/ПВР на Съвета от 26 февруари 2009 г. относно организацията и съдържанието на обмена на информация, получена от регистрите за съдимост, между държавите членки (13), при поискване в съответствие с член 6 от посоченото рамково решение и съгласието на засегнатото лице. ⇐, както и че предаваната информация е възможно най-пълна и включва най-малко информация за осъдителни присъди или лишаване от права на упражняване на професия или дейност, произтичащо от осъдителни присъди, съхранявана от която и да е държава членка. За тази цел тази информация се предава чрез ECRIS или механизма за обмен на информация от регистрите за съдимост, установен с трети държави. ⇐

↓ 2011/93/EC

Член 11

Изземване и конфискация

~~Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че компетентните им органи имат правомощия да изземват и конфискуват средства и облиги от престъпленията, посочени в членове 3, 4 и 5.~~

↓ 2011/93/EC

⇒ НОВ

Член 13

Отговорност на юридически лица

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност за някое от престъпленията, посочени в членове 3— ~~⇒ 9 ⇐ 7~~, извършено в тяхна полза от лице, което действа самостоятелно или като член на орган на юридическото лице и което заема ръководна длъжност в това юридическо лице, въз основа на:
  - а) пълномощие да представлява юридическото лице;
  - б) правомощия да взема решения от името на юридическото лице; или
  - в) правомощия за упражняване на контрол в рамките на юридическото лице.
2. Държавите членки предприемат също така необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица могат да бъдат подведени под отговорност, когато липсата на надзор или контрол от страна на лице по параграф 1 е направила възможно извършването от негов подчинен на някое от престъпленията, посочени в членове 3— ~~⇒ 9 ⇐ 7~~, в полза на това юридическо лице.
3. Отговорността на юридическите лица съгласно параграфи 1 и 2 не засяга образуването на наказателно производство срещу физическите лица, които са извършители, подбудители или помагачи в престъпленията, посочени в членове 3— ~~⇒ 9 ⇐ 7~~.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 14

Санкции за юридически лица

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член ~~13~~ ~~13~~ ~~13~~, ~~параграф 1~~, подлежи на санкции, които са ефективни, пропорционални и възпиращи и които включват глоби от наказателен или друг характер и може да включват други санкции, като например:
  - а) лишаване от правото да се ползва от публични облаги или помощи;
  - б) ~~⇒~~ лишаване от достъп до публично финансиране, включително процедури за възлагане на обществени поръчки, предоставяне на безвъзмездни средства и отдаване на концесии; ~~⇐~~
  - в) временно или постоянно лишаване от правото да упражнява търговска дейност;

- г) поставяне под съдебен надзор;
- д) съдебна ликвидация; или
- е) временно или постоянно затваряне на предприятия, използвани за извършване на престъплението.

2. ~~Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическо лице, подведено под отговорност съгласно член 12, параграф 2, се наказва със санкции или мерки, които са ефективни, пропорционални и възпиращи.~~

↓ НОВ

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица, подведени под отговорност съгласно член 13 за престъпления, наказуеми с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от две години за физическите лица, се наказват с глоби, чийто максимален размер следва да бъде не по-малък от 1 % от общия световен оборот на юридическото лице за стопанската година, предхождаща решението за налагане на глобата.

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че юридическите лица, подведени под отговорност съгласно член 13 за престъпления, наказуеми с лишаване от свобода с максимален срок не по-малко от три години за физическите лица, се наказват с глоби, чийто максимален размер следва да бъде не по-малък от 5 % от общия световен оборот на юридическото лице за стопанската година, предхождаща решението за налагане на глобата.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 15

Отказ от наказателно преследване или от налагане на наказания по отношение на жертвата

В съответствие с основните принципи на своите правни системи държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че ~~техните компетентни~~ компетентните национални органи разполагат с правомощия да освобождават от наказателна отговорност или да не налагат наказания на деца жертви на сексуално насилие и сексуална експлоатация заради участието им в престъпните дейности, които са били принудени да извършват като пряка последица от подлагането им на някое от действията, посочени в член 4, параграфи 2, 3, 5 и 6 и член 5, ~~параграф~~ параграфи ⇒ 4, 5 и 6.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 16

Разследване и наказателно преследване ⇒ *и давностни срокове* ⇐

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че разследването и наказателното преследване на престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇒ 9 ⇐, не зависят от съобщаване или обвинение от страна на жертвата или неин представител и че наказателното производство може да продължи, дори ако съответното лице се откаже от твърденията си.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да направят възможно наказателното преследване на престъпленията, посочени в член 3 и член 4, параграфи 2, 3, 5, 6 и 7, ~~и~~ на всяко тежко престъпление, посочено в член 5, параграф 6, когато ~~е била използвана детска порнография~~ ☒ са били използвани материали, съдържащи сексуално насилие над деца, ☒ по смисъла на член 2, ☒ точка 3, букви а) и б) ☒ ~~буква в), подточки i) и ii)~~, ⇒ и на всяко от престъпленията, посочени в членове 7 и 8, ⇐ през достатъчен срок след навършване на пълнолетие от страна на жертвата, като този срок е съобразен с тежестта на въпросното престъпление.

↓ НОВ

Този срок, посочен в първа алинея, е:

- а) не по-малко от 20 години от датата, на която жертвата е навършила пълнолетие, за престъпленията, за които съгласно настоящата директива се предвижда максимално наказание лишаване от свобода със срок не по-малко от три години;
- б) не по-малко от 25 години от датата, на която жертвата е навършила пълнолетие, за престъпленията, за които съгласно настоящата директива се предвижда максимално наказание лишаване от свобода със срок не по-малко от пет години;
- в) не по-малко от 30 години от датата, на която жертвата е навършила пълнолетие, за престъпленията, за които съгласно настоящата директива се предвижда максимално наказание лишаване от свобода със срок не по-малко от осем години;

↓ 2011/93/EC

⇒ НОВ

3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че лицата, звената или службите, отговорни за разследването или наказателното преследване на престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇒ 9 ⇐, разполагат с ефективни инструменти за разследване, като например използваните в случаи, свързани с организираната престъпност или с други тежки престъпления.
-

↓ НОВ

4. Държавите членки гарантират, че лицата, звената или службите, които разследват и осъществяват наказателно преследване на престъпленията, посочени в членове 3—9, разполагат с достатъчно персонал, експертен опит и ефективни инструменти за разследване, за да осъществяват ефективно разследване и наказателно преследване на тези престъпления, включително престъпленията, извършени чрез използването на информационни и комуникационни технологии, в съответствие с приложимите разпоредби на правото на Съюза и националното право. Когато е целесъобразно, тези инструменти включват специални инструменти за разследване, като например тези, които се използват в борбата с организираната престъпност или при други случаи на тежки престъпления, като например възможността за провеждане на разследвания под прикритие.
-

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да дадат възможност на разследващите звена или служби да се опитат да установят самоличността на жертвите на престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇒ 9 ⇐, по-специално чрез анализиране на материали, съдържащи ~~детска порнография~~ сексуално насилие над деца , като снимки и аудио-визуални записи, предавани или предоставяни чрез информационни и комуникационни технологии.
-

↓ 2011/93/EC

⇒ НОВ

Член 17

Съобщаване на подозрения за сексуална експлоатация или сексуално насилие над деца

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че правилата за поверителност, наложени от националното право спрямо някои специалисти, чието основно задължение е работата с деца, не представляват

пречка пред възможността тези специалисти да съобщават на службите, отговарящи за закрила на детето, за всяка ситуация, в която имат разумни основания да считат, че дадено дете е жертва на престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇨ 9 ⇐.

2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да насърчат всяко лице, което, действайки добросъвестно, узнава или подозира, че е извършено някое от престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇨ 9 ⇐, да съобщава на компетентните служби за това ⇨, без да се засягат член 18 от Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета³⁷ и член 12 от Регламент (ЕС) .../...³⁸ [за определяне на правила за предотвратяване и борба със сексуалното насилие над деца]. ⇐

⇩ НОВ

3. Държавите членки гарантират, че поне специалистите, работещи в близък контакт с деца в секторите на закрилата на детето, образованието, грижите за децата и здравеопазването, са задължени да уведомяват компетентните органи, ако имат основателни причини да считат, че е извършено или има вероятност да бъде извършено наказуемо съгласно настоящата директива престъпление.
4. Държавите членки освобождават специалистите, работещи в секторите на здравеопазването в контекста на програми, предназначени за лица, които са били осъдени за наказуемо съгласно настоящата директива престъпление, или лица, които се опасяват, че биха могли да извършат някое от престъпленията, наказуемо съгласно настоящата директива, от задължението за уведомяване, предвидено в параграф 3.
5. Държавите членки, подпомагани от Центъра на ЕС, след като бъде създаден, издават насоки за лицата, посочени в параграф 3, относно установяването на това дали е извършено или има вероятност да бъде извършено престъпление, наказуемо съгласно настоящата директива, и за уведомяване на компетентните органи. В тези насоки се предоставя информация и за това как да се отговори на специфичните нужди на жертвите.

³⁷ Регламент (ЕС) 2022/2065 на Европейския парламент и на Съвета от 19 октомври 2022 г. относно единния пазар на цифрови услуги и за изменение на Директива 2000/31/ЕО (Акт за цифровите услуги) (ОВ L 277, 27.10.2022 г., стр. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2022/2065/oj>).

³⁸ Регламент (ЕС)

Член 18

Съобщаване за сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца

1. В допълнение към правата на жертвите при подаване на жалба съгласно член 5 от Директива 2012/29/ЕС и член 5а съгласно Директива (ЕС) .../... [предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления], държавите членки гарантират, че жертвите могат да съобщават на компетентните органи за престъпленията, посочени в членове 3—9 от настоящата директива, по лесен и достъпен начин. Това включва възможността за съобщаване за тези престъпления и представяне на доказателства, когато това е осъществимо, чрез леснодостъпни и удобни за ползване информационни и комуникационни технологии.
2. Държавите членки гарантират, че процедурите за уведомяване, посочени в параграф 1, са безопасни, поверителни и изготвени по подходящ за децата начин и на достъпен за тях език, в съответствие с тяхната възраст и зрялост. Държавите членки гарантират, че уведомяването не зависи от съгласието на родителите.
3. Държавите членки гарантират, че на компетентните органи, които влизат в контакт с жертви, съобщаващи за престъпления, свързани със сексуално насилие над деца или сексуална експлоатация на деца, се забранява да предават лични данни, свързани със статута на пребиваване на жертвата, на компетентните миграционни органи поне до приключването на първата индивидуална оценка на нуждите от защита на жертвата, извършена в съответствие с член 22 от Директива 2012/29/ЕС.

Член 19

Компетентност и координиране на наказателното преследване

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки за установяване на своята компетентност по отношение на престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇒ 9 ⇐, когато:
  - а) престъплението е извършено изцяло или отчасти на тяхна територия; или
  - б) извършителят е техен гражданин.

2. Дадена държава членка уведомява Комисията, когато реши да установи допълнителна компетентност по отношение на престъпление, посочено в членове 3—7 ⇨ 9 ⇨, извършено извън нейната територия, *inter alia*, когато:
- а) престъплението е извършено срещу неин гражданин или лице, чието обичайно местопребиваване е на нейна територия;
  - б) престъплението е извършено в полза на юридическо лице ☒, установено на ☒ ~~е седалище~~ на нейна територия; или
  - в) извършителят има обичайно местопребиваване на нейна територия.
3. Държавите членки гарантират, че са компетентни и по отношение на случаи, когато престъпление, посочено в членове 5 # ☒, ☒ 6, ⇨ и 8, ⇨ и доколкото това е приложимо — в членове 3 # ⇨, 4, ⇨ 7 ⇨ и 9 ⇨, е извършено посредством информационни и комуникационни технологии, достъпът до които е осъществен от тяхна територия, независимо дали тези технологии са разположени на тяхна територия.
4. Във връзка с параграф 1, буква б) от настоящия член за наказателното преследване на престъпленията, посочени в член 3, параграфи 4, 5 ☒, ☒ 6, ⇨ 7 и 8, ⇨ член 4, параграфи 2, 3, 5, 6 и 7 # ☒, ☒ член 5, параграф 6, ⇨ член 7 и член 8, ⇨ извършени извън територията на съответната държава членка, всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че нейната компетентност не зависи от условието деянията да съставляват престъпление на мястото на извършването им.
5. Във връзка с параграф 1, буква б) от настоящия член за наказателното преследване за престъпленията, посочени в членове 3—7 ⇨ 9 ⇨, извършени извън територията на съответната държава членка, всяка държава членка предприема необходимите мерки, за да гарантира, че нейната компетентност не зависи от условието наказателното преследване да може да започне само след съобщаване от страна на жертвата на мястото на извършване на престъплението или след уведомяване от страна на държавата, в която е извършено престъплението.

↓ НОВ

6. Когато престъпление, посочено в членове 3—9, попада в обхвата на компетентност на повече от една държава членка, тези държави членки си сътрудничат, за да определят коя държава членка трябва да проведе наказателното производство. Когато е уместно, въпросът се отнася до Евроюст в съответствие с член 12 от Рамково решение 2009/948/ПВР.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇨ НОВ

Член 20

Общи разпоредби относно мерките за помощ, подкрепа и защита на децата жертви

1. На децата жертви на престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇨ 9 ⇐, се оказва помощ, подкрепа и защита в съответствие с членове ~~19 и 20~~ ☒ 21 и 22 ☒, като се отчита висшият интерес на детето.
2. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че на съответното дете се оказват помощ и подкрепа от момента, в който компетентните органи имат сериозни основания да считат, че е възможно то да е пострадало от някое от престъпленията, посочени в членове 3— ⇨ 9 ⇐ ~~7~~.
3. Държавите членки гарантират, че когато възрастта на лицето, срещу което са извършени престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇨ 9 ⇐, не е установена и има причини да се предполага, че лицето е дете, това лице се смята за дете, за да може да му се предостави незабавен достъп до помощ, подкрепа и защита в съответствие с членове ~~19 и 20~~ ☒ 21 и 22 ☒.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇨ НОВ

Член 21

Помощ и подкрепа за жертвите

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят помощ и ⇨ специализирана и подходяща ⇐ подкрепа на жертвите преди и по време на наказателното производство, както и в рамките на подходящ срок след приключването му, за да им се предостави възможност да упражняват правата, установени в ~~Рамково решение 2001/220/ПВР~~ ☒ Директива 2012/29/ЕС, ☒ ⇨ Директива (ЕС) .../... [предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления] ⇐ и в настоящата директива. ⇨ Държавите членки гарантират по-специално, че жертвите на престъпленията, посочени в членове 3—9, имат достъп до целенасочени и интегрирани услуги за подкрепа на децата в съответствие с член 9а от Директива (ЕС) .../... [предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления]. ⇐ Държавите членки предприемат по-специално необходимите стъпки, за да осигурят защита на децата, които съобщават за случаи на насилие в тяхното семейство.

↓ НОВ

2. На жертвите се предоставят координирани и съобразени с възрастта медицински грижи, емоционална, психосоциална, психологическа и образователна подкрепа, както и всякаква друга подходяща подкрепа, съобразена по-специално със ситуации на сексуално насилие.

3. Когато е необходимо да се осигури временно настаняване, децата се настаняват приоритетно при други членове на семейството, при необходимост във временно или постоянно жилище, снабдено с услуги за подкрепа.
4. Жертвите на престъпления, наказуеми съгласно настоящата директива, имат достъп до центровете за насочване, създадени съгласно член 28 от Директива [...]/.../ЕС *Предложение за директива относно насилието над жени*³⁹.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

5. ~~2~~ Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че помощта и подкрепата за дете жертва не зависи от неговото желание да сътрудничи на наказателното разследване, наказателното преследване или по време на съдебната фаза на наказателното производство.
6. ~~3~~ Държавите членки вземат необходимите мерки, за да гарантират, че конкретните действия за оказване на помощ и подкрепа на децата жертви, за да могат те да се ползват от правата си по настоящата директива, се предприемат след индивидуална оценка на особените обстоятелства на всяко отделно дете жертва, ⇒ извършена в съответствие с член 22 от Директива (ЕС) .../... [*предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления*], и ⇐ като се отчитат надлежно мненията, нуждите и опасенията на детето.
7. ~~4~~ Децата жертви на някои от престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇐ 9 ⇐, се считат за особено уязвими жертви съгласно ~~член 2, параграф 2, член 8, параграф 4 и член 14, параграф 1 от Рамково решение 2001/220/ПВР~~ ⇐ член 22, параграф 2 от Директива 2012/29/ЕС и Директива (ЕС) .../... [*предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления*] ⇐.
8. ~~5~~ Когато това е необходимо и възможно, държавите членки предприемат мерки за оказване на помощ и подкрепа на семейството на детето жертва при упражняването на правата му по настоящата директива, когато семейството се намира на територията на държавите членки. По-конкретно, когато това е необходимо и възможно, държавите членки прилагат член 4 от ~~Рамково решение 2001/220/ПВР~~ ⇐ Директива 2012/29/ЕС ⇐ и Директива (ЕС) .../... [*предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления*] ⇐ по отношение на семейството на детето жертва.

³⁹ COM(2022) 105 от 8.3.2022 г.

9. След като бъде създаден, Центърът на ЕС ще подкрепя проактивно усилията на държавите членки за подпомагане на жертвите, като:
- а) приканва други институции, органи, служби и агенции на Съюза, както и съответните органи, служби или агенции на държавите членки, да споделят с Центъра на ЕС информация относно помощта за жертвите на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, когато това е целесъобразно, но поне веднъж годишно;
  - б) събира по собствена инициатива информация относно мерките и програмите в областта на помощта за жертвите на сексуално насилие и сексуална експлоатация на деца, включително мерките и програмите, прилагани в трети държави;
  - в) улеснява обмена на най-добри практики между държавите членки и между държавите членки и трети държави чрез поддържане на публична база данни за мерките и програмите за подпомагане на жертвите, прилагани във всяка държава членка, както и в трети държави; базата данни не съдържа лични данни;
  - г) улеснява изготвянето на насоките и протоколите, посочени в параграф 10.
10. Държавите членки, подпомагани от Центъра на ЕС, след като бъде създаден, издават насоки за специалистите в областта на здравеопазването, образованието и социалните услуги относно предоставянето на подходяща подкрепа за жертвите на сексуално насилие или сексуална експлоатация на деца, включително относно насочването на жертвите към съответните служби за подкрепа и изясняването на ролите и отговорностите. В тези насоки се предоставя информация и за това как да се отговори на специфичните нужди на жертвите.

Член 22

Защита на децата жертви в наказателното разследване и производство

1. Като отчитат ролята на жертвите в съответната съдебна система, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че в наказателното разследване и производство компетентните органи назначават специален представител на детето жертва, когато според националното право носителите на родителски права са лишени от възможността да представляват детето в резултат на конфликт на интереси между тях и детето жертва или когато детето не е придружено или е разделено от семейството.
2. Като отчитат ролята на жертвите в съответната съдебна система, държавите членки гарантират, че децата жертви незабавно получават достъп до правни консултации и до процесуално представителство, включително с цел търсене

на обезщетение. Когато жертвата няма достатъчно финансови средства, правните консултации и процесуалното представителство са безплатни.

3. Без да се засяга правото на защита, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че при наказателно разследване, свързано с някое от престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇨ 9 ⇐:

- а) разпитите на децата жертви се провеждат без неоснователно забавяне след съобщаването на фактите на компетентните органи;
- б) разпитите на децата жертви се провеждат в помещения, предназначени или приспособени за тази цел;
- в) разпитите на децата жертви се провеждат от специалисти, специално обучени за тази цел, или посредством такива специалисти;
- г) ако е възможно и целесъобразно, всички разпити на детето жертва се извършват от едни и същи лица;
- д) броят на разпитите е ограничен до възможния минимум и те се провеждат само доколкото това е строго необходимо за целите на наказателното разследване и производство;
- е) детето жертва може да бъде придружено от законния си представител или, ако е целесъобразно, от възрастен по избор на детето, освен ако не е взето обосновано решение за противното по отношение на това лице;

⇨ ж) медицинските прегледи на детето жертва за целите на наказателното производство са възможно най-ограничени и се извършват от специалисти, обучени за тази цел. ⇐

4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че при наказателно разследване на някое от престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇨ 9 ⇐, всички разпити на детето жертва, или когато това е уместно — на детето свидетел, могат да бъдат записвани аудио-визуално и тези аудио-визуални записи на разпитите могат да бъдат използвани като доказателство в съдебната фаза на наказателното производство в съответствие с правилата на тяхното национално право.

5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че в съдебната фаза на наказателно производство, свързано с някое от престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇨ 9 ⇐, може да бъде разпоредено:

- а) изслушването да се проведе при закрити врати;
- б) детето жертва да може да бъде изслушано в съдебната зала, без то да присъства, по-специално чрез използване на подходящи комуникационни технологии.

6. Държавите членки предприемат необходимите мерки, когато те са в интерес на децата жертви и като се имат предвид други първостепенни интереси, за да защитят неприкосновеността на личния живот, самоличността и образа на децата жертви и да попречат на публичното разпространяване на всякаква информация, която може да доведе до разкриване на тяхната самоличност.

↓ НОВ

7. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че когато участието на дете е необходимо в съдебната фаза на наказателно производство, свързано с някое от престъпленията, посочени в членове 3—9, съдът взема предвид възрастта и зрелостта на детето в съответното съдебно производство.

↓ НОВ

Член 23

Право на жертвата на обезщетение

1. Държавите членки гарантират, че жертвите на престъпленията, посочени в членове 3—9 от настоящата директива, имат право на обезщетение за всички претърпени вреди. Държавите членки гарантират, че обезщетение може да бъде търсено от извършителите на престъпленията, посочени в членове 3—9, от юридическите лица, носещи отговорност за такива престъпления съгласно членове 13 и 14, и когато е целесъобразно, от националните схеми за обезщетение, създадени в полза на жертвите на престъпления.
2. В допълнение към правата им по член 16а от Директива (ЕС) .../... [предложение за Директива за изменение на Директива 2012/29 за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления] на жертвите на престъпления се позволява да търсят обезщетение в контекста на наказателното и гражданското производство за всички вреди, които са им причинени в резултат на престъпление, наказуемо съгласно настоящата директива, през достатъчен срок след навършване на пълнолетие от страна на жертвата, като този срок е съобразен с тежестта на въпросното престъпление.
3. Срокът, посочен в първа алинея, е:
  - а) не по-малко от 20 години от датата, на която жертвата е навършила пълнолетие, за престъпленията, за които съгласно настоящата директива се предвижда максимално наказание лишаване от свобода със срок не по-малко от три години;
  - б) не по-малко от 25 години от датата, на която жертвата е навършила пълнолетие, за престъпленията, за които съгласно настоящата директива се предвижда максимално наказание лишаване от свобода със срок не по-малко от пет години;
  - в) не по-малко от 30 години от датата, на която жертвата е навършила пълнолетие, за престъпленията, за които съгласно настоящата директива се предвижда максимално наказание лишаване от свобода със срок не по-малко от осем години.
4. Държавите членки гарантират, че за да се осигури достатъчно обезщетение на жертвите на престъпленията, наказуеми съгласно настоящата директива, се вземат предвид всички съответни елементи, включително:

- а) всяка физическа или психическа болка и страдание, причинени от престъплението, включително болката и страданието, свързани с онлайн разпространението на материали, съдържащи сексуално насилие над деца, засягащи въпросната жертва;
- б) всички разходи за грижи във връзка с възстановяването от такава болка и страдание, включително разходите, свързани с психичното и физическото здраве и лечение, и пътните разходи, които може да са били направени с цел достъп до такива грижи; и
- в) всяка загуба на доходи, причинена от престъплението.

↓ НОВ

Член 24

Национални органи или равностойни субекти

Държавите членки създават национални органи или равностойни субекти, които да извършват следните дейности:

- (1) улесняват и, когато е необходимо, координират усилията на национално равнище за превенция и помощ за жертвите;
- (2) извършват оценки на тенденциите в областта на сексуалното насилие над деца онлайн и офлайн;
- (3) оценяват резултатите от програмите и мерките за превенция, както и от програмите и мерките, предназначени за подпомагане и подкрепа на жертвите, включително събирането на статистически данни в тясно сътрудничество със съответните организации на гражданското общество, работещи в тази област;
- (4) докладват за тези тенденции, резултати и статистически данни.

Националните органи отговарят по-специално за събирането на данни, научните изследвания и задълженията за докладване, посочени в член 31.

↓ НОВ

Член 25

Междуведомствена и многостранна координация и сътрудничество

Държавите членки въвеждат подходящи механизми, за да гарантират ефективна координация и сътрудничество за разработване и прилагане на мерки за борба със сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца на национално равнище, както онлайн, така и офлайн, от страна на съответните органи, агенции и служби, включително местните и регионалните органи, правоприлагащите органи, съдебните органи, прокурорите, доставчиците на услуги за подкрепа, както и доставчиците на услуги на информационното общество, неправителствените организации, социалните служби, включително органите за закрила или благосъстояние на детето, доставчиците на услуги в областта на образованието и здравеопазването, социалните партньори, без

да се засяга тяхната автономност, и други съответни организации и образувания. Тези механизми също така осигуряват ефективна координация и сътрудничество с Центъра на ЕС и Комисията.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 26

Мерки срещу рекламирането на възможности за насилие и сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца при пътувания и туризъм ~~за туризъм с цел секс с деца~~

Държавите членки предприемат подходящи мерки за предотвратяване или забрана на:

- а) разпространението на материали, които рекламират възможността за извършване на някое от престъпленията, посочени в членове 3—~~6~~ ⇒ 8 ⇐; и
- б) организирането за други лица, независимо дали с търговска цел или не, на пътувания с цел извършване на някое от престъпленията, посочени в членове 3— , 4 и 5.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 27

Програми или мерки за превантивна намеса

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че лицата, които се опасяват, че биха могли да извършат някое от престъпленията, посочени в членове 3—~~7~~ ⇒ 9 ⇐, могат да получат достъп, ~~когато това е целесъобразно,~~ до ⇒ специализирани и ⇐ ефективни програми или мерки за намеса, предназначени да оценят и предотвратят риска от извършване на такива престъпления.

↓ НОВ

2. Държавите членки гарантират, че програмите или мерките, посочени в параграф 1, са достъпни без неоправдани ограничения в съответствие с националните стандарти в областта на здравеопазването.

Член 28

Превенция

1. ⇒ За да възпрат и намалят търсенето, което поощрява всички форми на сексуална експлоатация на деца, ⇐ ~~Държавите~~ държавите членки предприемат необходимите мерки, например чрез образование и обучение, ⇒ кампании за информиране и повишаване на осведомеността относно последиците от сексуалното насилие и експлоатация на деца през целия им живот, неговия незаконен характер и възможността лицата, които се опасяват, че биха могли да извършат свързани с това престъпления, да получат достъп до специализирани и ефективни програми или мерки за намеса ⇐ ~~с цел възпиране и намаляване на търсенето, което поощрява различните форми на сексуална експлоатация на деца.~~
2. Държавите членки предприемат подходящи действия, включително чрез интернет, като информационни кампании и кампании за повишаване на осведомеността за проблема, ~~програми за научни изследвания~~ # научноизследователски, образователни ⇒ и обучителни ⇐ програми ⇒ или материали ⇐, когато е уместно — в сътрудничество със съответните организации на гражданското общество и други заинтересовани страни, с цел да се повиши осведомеността и да се намали рискът за децата да станат жертви на сексуално насилие или ⇒ сексуална ⇐ експлоатация.
3. Държавите членки ~~следва да~~ насърчават редовното обучение, ⇒ включително в областта на съобразеното с интересите на децата правосъдие, на специалистите, съдиите и ⇐ ~~на~~ служителите, за които е вероятно да влязат в контакт с деца жертви на сексуално насилие или сексуална експлоатация, включително ⇒, но не само, специалистите в областта на закрилата на детето, юристите, учителите и преподавателите, съдиите по семейни дела и ⇐ полицейските служители на предна линия, което да ги направи способни да определят децата жертви и потенциалните деца жертви на сексуално насилие или сексуална експлоатация и да работят с тях.

4. Държавите членки предприемат подходящи мерки за подобряване на превенцията на сексуалното насилие над деца в общността, включително в училищата, болниците, службите за социални грижи, спортните клубове или религиозните общности.

Тези мерки включват:

- а) специално обучение и дейности за повишаване на осведомеността на персонала, работещ в такава среда;
- б) специални насоки, вътрешни протоколи и стандарти за определяне на добри практики, като например създаването на механизми за надзор и отчетност за персонала, работещ в близък контакт с деца в такава среда;
- в) създаване на безопасни пространства, ръководени от специализиран и подходящо обучен персонал, където децата, родителите, лицата, полагащи грижи, и членовете на общността могат да съобщават за неподходящо поведение.

В превантивните мерки се обръща специално внимание на необходимостта от защита на децата, които са особено уязвими, включително децата с умствени или физически увреждания.

5. След като бъде създаден, Центърът на ЕС ще подкрепя проактивно усилията на държавите членки за превенция, като:

- а) приканва други институции, органи, служби и агенции на Съюза, както и съответните органи, служби или агенции на държавите членки, да споделят с Центъра на ЕС информация относно мерките и програмите за превенция в областта на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, когато това е целесъобразно, но поне веднъж годишно;
- б) събира информация относно мерките и програмите за превенция в областта на сексуалното насилие и сексуалната експлоатация на деца, включително мерки и програми, прилагани в трети държави;
- в) улеснява обмена на най-добри практики между държавите членки и трети държави чрез поддържане на публична база данни за мерките и програмите за превенция, прилагани във всяка държава членка, както и в трети държави.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 29

Програми или мерки за намеса на доброволна основа в хода на наказателно производство или след него

1. Без да се засягат програмите или мерките за намеса, наложени от компетентните съдебни органи в съответствие с националното право, държавите членки предприемат необходимите мерки, за да осигурят наличието на ⇨ специализирани и ⇐ ефективни програми или мерки за намеса с цел предотвратяване или свеждане до минимум на рисковете от повтаряне на престъпленията от сексуален характер срещу деца. Тези програми или мерки са

достъпни по всяко време на наказателното производство, ⇨ като са налични както във, така и ⇨ ~~във или~~ извън местата за лишаване от свобода в съответствие с националното право.

2. Програмите или мерките за намеса, посочени в параграф 1, отговарят на конкретните нужди, свързани с развитието на децата, които извършват сексуални престъпления.
3. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че следните лица могат да получат достъп до посочените в параграф 1 програми или мерки за намеса:
  - а) лицата, срещу които е образувано наказателно производство за някое от престъпленията, посочени в членове 3— ⇨ 9 ⇨ 7, при условия, които нито нарушават, нито противоречат на правото на защита или изискванията за справедлив и безпристрастен процес, и по-специално при надлежно зачитане на принципа на презумпцията за невинност; както и
  - б) лицата, осъдени за някое от престъпленията, посочени в членове 3— ⇨ 9 ⇨ 7.
4. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че лицата, посочени в параграф 3, се подлагат на оценка на опасността, която представляват, и на възможните рискове от повторно извършване на някое от престъпленията, посочени в членове 3— ⇨ 9 ⇨ 7, за да се определят подходящите програми или мерки за намеса.
5. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират, че лицата, посочени в параграф 3, на които са били предложени програми или мерки за намеса в съответствие с параграф 4:
  - а) са напълно информирани за основанията за предложението;
  - б) са съгласни да участват в програмите или мерките при пълно познаване на фактите;
  - в) могат да откажат и, ако са осъдени лица, биват информирани за възможните последици от такъв отказ.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

Член 30

*Мерки срещу уебсайтове, съдържащи или разпространяващи ~~детска порнография~~
☒ материали, съдържащи сексуално насилие над деца ☒*

1. Държавите членки предприемат необходимите мерки, за да гарантират бързото премахване на интернет страници, съдържащи или разпространяващи ~~детска порнография~~ ☒ материали, съдържащи сексуално насилие над деца ☒, които са хоствани на тяхна територия, и полагат усилия да постигнат премахването на такива страници, хоствани извън тяхна територия.
2. Държавите членки могат да предприемат мерки, за да блокират достъпа до интернет страници, които съдържат или чрез които се ~~разпространява детска~~

портрети разпространяват материали, съдържащи сексуално насилие над деца , на потребители на интернет на тяхна територия. Тези мерки трябва да бъдат установени посредством прозрачни процедури и да осигуряват подходящи гаранции, най-вече за да се гарантира, че ограничението е необходимо и пропорционално и че потребителите са уведомени за причините за това ограничение. Тези гаранции включват и възможност за съдебна защита.

↓ НОВ

Член 31

Събиране на данни

1. Държавите членки разполагат със система за събиране, разработване, изготвяне и разпространение на публични статистически данни за престъпленията, посочени в членове 3—9.
2. Статистическите данни включват следните данни, разбити по пол, възраст на жертвата и на извършителя на престъплението, връзка между жертвата и извършителя на престъплението и вид на престъплението:
  - а) броя на жертвите, които са претърпели някое от престъпленията, посочени в членове 3—9, през последните 12 месеца, през последните пет години и през целия живот;
  - б) годишния брой на лицата, срещу които е образувано наказателно производство, и на осъдените лица за престъпленията, посочени в членове 3—9, получен от източници от националната администрация;
  - в) резултатите от инициативи за превенция на държавите членки съгласно членове 27, 28 и 29 по отношение на броя на извършителите и потенциалните извършители на престъпления, които са получили достъп до програми за превенция, и процента на тези извършители и потенциални извършители, които са били осъдени за някое от престъпленията по членове 3—9, след като са участвали в такива програми.
3. На всеки 3 години държавите членки провеждат проучване сред населението, като използват хармонизираната методика на Комисията (Евростат), за да допринесат за събирането на данните, посочени в параграф 2, буква а), и въз основа на това оценяват честотата и тенденциите за всички престъпления, посочени в членове 3—9 от настоящата директива. Държавите членки предават тези данни на Комисията (Евростат) за първи път най-късно до [3 години след влизането в сила на директивата].
4. Държавите членки събират административни данни съгласно параграф 2 въз основа на общи разбивки, разработени в сътрудничество с Центъра на ЕС. Всяка година те предават тези данни на Центъра на ЕС. Предадените данни не съдържат лични данни.
5. Центърът на ЕС оказва подкрепа на държавите членки при събирането на данните, посочени в параграф 2, включително чрез насърчаване на установяването на общи доброволни стандарти за бройните единици, правила

за преброяване, общи разбивки, отчетни формати и класификация на престъпленията.

6. Държавите членки ежегодно предават статистическите данни на Центъра на ЕС и на Комисията и предоставят достъп на обществеността до събраните статистически данни. Центърът на ЕС събира статистическите данни и ги прави публично достъпни. Статистическите данни не съдържат лични данни.
7. Държавите членки подкрепят научните изследвания относно първопричините, последиците, честотата, ефективните превантивни мерки, ефективната помощ за жертвите и процента на осъдителните присъди за престъпленията, посочени в членове 3—9 от настоящата директива.

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

Член 32

Доклади

- ~~1. До 18 декември 2015 г. Комисията представя пред Европейския парламент и Съвета доклад за оценка на степента, в която държавите членки са предприели необходимите мерки, за да спазят настоящата директива, придружен при необходимост от законодателно предложение.~~
- ~~2. До 18 декември 2015 г. Комисията представя пред Европейския парламент и Съвета доклад за оценка на прилагането на мерките, посочени в член 25.~~

↓ НОВ

До [5 години след началната дата на прилагане] и на всеки 5 години след това Комисията представя на Европейския парламент и на Съвета доклад относно прилагането на настоящата директива [в държавите членки] и ако е целесъобразно, предлага изменения.

↓ 2011/93/ЕС

Член 26

~~Замяна на Рамково решение 2004/68/ПВР~~

~~Рамково решение 2004/68/ПВР се заменя по отношение на държавите членки, участващи в приемането на настоящата директива, без да се засягат задълженията на тези държави членки във връзка със сроковете за транспониране на това рамково решение в националното право.~~

~~За държавите членки, които участват в приемането на настоящата директива, позоваванията на Рамково решение 2004/68/ПВР се считат за позовавания на настоящата директива.~~

↓ 2011/93/ЕС (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 33

Транспониране

1. Държавите членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими, за да се съобразят с ~~настоящата директива~~ ⇒ член 2, точка 3, буква г) и точки 4, 5, 6, 8 и 9; член 3, параграфи 1 и 4—9; член 4, параграфи 4—7; член 5, параграфи 2—10; членове 6—10; член 11, уводна част и букви б), з), и) и й); член 12; член 13; член 14, параграф 1, уводна част и буква б) и параграфи 2 и 3; членове 15—20; член 21, параграфи 1—4 и 6—10; член 22, параграф 3, уводна част и буква ж) и параграфи 4, 5 и 7; членове 23—28; член 29, параграфи 1, 3 и 4; членове 30—32 от настоящата директива ⇐ най-късно до ⇒ [две години след влизането ѝ в сила] ⇐ ~~не по-късно от 18 декември 2013 г.~~ ⇒ Те незабавно съобщават на Комисията текста на тези разпоредби. ⇐
- ~~2. Държавите членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите, с които транспонират в националното си право задълженията, възложени им е настоящата директива.~~
2. ~~3.~~ Когато държавите членки приемат тези разпоредби, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. ⇒ Те включват също така уточнение, че позоваванията в действащите закони, подзаконови и административни разпоредби на директивата, отменена с настоящата директива, се считат за позовавания на настоящата директива. Условието и редът на позоваване и формулировката на уточнението се определят от държавите членки. ⇐ ~~Условието и редът на позоваване се определят от държавите членки.~~

↓ НОВ

3. Държавите членки съобщават на Комисията текста на основните мерки от националното законодателство, които приемат в областта, уредена с настоящата директива, включително таблица на съответствието между тези национални мерки и съответните задължения по настоящата директива.

↓ НОВ

Член 34

Отмяна

Директива 2011/93/ЕС се отменя, считано от [дня след втората дата, посочена в член 32, първа алинея], без да се засягат задълженията на държавите членки във връзка с посочените в приложение I срокове за транспониране на директивата в националното право.

Позоваванията на отменената директива се считат за позовавания на настоящата директива и се четат съгласно таблицата на съответствието в приложение II.

↓ 2011/93/EC (адаптиран)

⇒ НОВ

Член 35

Влизане в сила ⇒ и *прилагане* ⇐

Настоящата директива влиза в сила ⇒ на двадесетия ден ⇐ ~~в деня на~~ ⇒ след ⇐ публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейския съюз*.

↓ НОВ

Задълженията, посочени в член 33, параграф 1, се прилагат от [*... ден след крайния срок за транспониране, посочен в член 33, параграф 1*], с изключение на член 21, параграф 9, член 28, параграф 5 и член 31, параграфи 4, 5 и 6, които се прилагат от [*дата, съгласувана с регламента относно сексуалното насилие над деца*].

↓ 2011/93/EC

Член 36

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Страсбург на [...] година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател